

DEFENCE FOR CHILDREN

JAARVERSLAG 2023

INHOUD

Bestuursverslag	3
1. Directieverslag	3
2. 2023 in vogelvlucht en in cijfers	6
3. Over ons	9
4. Onze impact voor kinderen	12
4.1 Strafrecht	13
4.2 Seksuele Uitbuiting van Kinderen	15
4.3 Inclusief onderwijs.....	16
4.4 Familie	17
4.5 Migratie.....	18
4.6 Internationale samenwerking.....	20
4.6.1 She Leads	20
4.6.2 Projecten in West-Afrika	22
4.6.3 Down to Zero Alliantie.....	23
4.6.4 Protecting children in tourism	24
4.6.5 Oekraïne.....	25
4.7 Samenwerkingsverbanden.....	27
5. Communicatie en Public Affairs	30
6. Fondsen en bestedingen	36
7. Vooruitblik	41
Begroting 2024	43
8. Beheer en organisatie.....	45
9. Toezicht en Bestuur	49
10. Verslag van de raad van toezicht	53
Jaarrekening	56
Overige gegevens	83

BESTUURSVERSLAG

1. DIRECTIEVERSLAG

We leven in een wereld waarin de omstandigheden voor veel kinderen niet goed zijn. Oorlog, politieke spanningen en klimaatverandering zijn wereldwijd voelbaar. Kinderen worden daar de dupe van. Ook in Nederland zien we dat kinderen te maken hebben met onrecht. Er viel voor onze organisatie in 2023 dan ook weer veel te doen.

Dat brengt ons bij het VN-Kinderrechtenverdrag, ons baken en de leidraad in ons werk. Hierin zijn de rechten van kinderen vastgelegd: recht op bescherming, een veilige plek, recht op onderwijs en ontwikkeling, recht op passende zorg en toegang tot het recht. Rechten waaraan landen zich verplicht hebben ze te waarborgen en die wereldwijd nog steeds geschonden worden. In Nederland stapelen de problemen voor kinderen zich ook op. Een recordaantal vluchtelingkinderen bevindt zich in noodopvanglocaties, de bestaansonzekerheid voor veel mensen en kinderen is groter dan ooit en de jeugdzorg knapt uit haar voegen. Dit heeft gevolgen voor diverse andere juridische problemen waar kinderen mee te maken hebben. Het afgelopen jaar liet de urgentie van ons werk, de noodzaak om te blijven opkomen voor deze kinderrechten, indringend zien. Wij zijn daar als juridische kinderrechtenorganisatie met kinderrechterlijke expertise goed voor gepositioneerd.

Voor onze organisatie was 2023 eveneens een bewogen jaar. We sloten 2022 af met een tekort op de begroting en de uitdaging om dit in 2023 om te buigen. We moeten helaas constateren dat de structurele kosten van de organisatie te hoog zijn, mede door de forse cao-loonstijgingen. We hebben daarom besloten een reorganisatie door te voeren. Met pijn in het hart hebben we daarom afscheid moeten nemen van onze programma's Inclusief Onderwijs en Strafrecht, en helaas ook van collega's die zich jarenlang voor onze organisatie hebben ingezet. Het heeft geleid tot bezuinigingen en het opnieuw inrichten van processen en

systemen. De organisatie en de medewerkers stonden hierdoor onder druk, maar desondanks hebben we mooie resultaten behaald.

Op onze Kinderrechtenhelpdesk ontvingen we weer veel verzoeken om ondersteuning. Opvallend zijn het toenemend aantal vragen rondom dakloosheid, woningnood en armoede. Problematiek die in lijn is met de maatschappelijke ontwikkelingen van de laatste tijd. Wij maakten ons druk om kinderen die als gevolg daarvan gescheiden werden van hun ouders.

In april richtten we in het kader van onze campagne 'Ze zijn al thuis' een wachtkamer in tegenover de Tweede Kamer om aandacht te vragen voor honderden kinderen die al jaren in Nederland verblijven en nog steeds geen verblijfstatus hebben gekregen. Deze kinderen mogen niet worden vergeten. Hun leven staat in de wachtstand. Wij riepen de politiek op voor deze kinderen een oplossing te vinden.

In Oekraïne hebben we de projecten voortgezet en afgerond die in 2022 zijn opgestart: het voorzien van noodhulp aan kinderen en hen helpen hun nare ervaringen te verwerken. In Sierra Leone schreven meisjes en jonge vrouwen mee aan een manifest met de voor hen belangrijkste punten die politieke partijen in hun verkiezingsprogramma moeten opnemen om de positie van vrouwen en meisjes te verbeteren.

Bijzonder trots ben ik op de Kieshulp voor kinderrechten, die we na de val van het Nederlandse kabinet in juli in korte tijd wisten te maken. We analyseerden de programma's van politieke partijen met een kinderrechterlijke bril. Daarmee konden we zowel de partijen van advies voorzien voor de aanscherping van hun programma als de kiezers informeren over kinderrechten.

Niet te onderschatten is de rol die kinderen en jongeren zelf spelen bij het opkomen voor hun rechten. De jongerenambassadeurs van Defence for Children Nederland waren nauw betrokken bij de campagne 'Ze zijn al thuis' en gesprekspartner voor politici en beleidsmakers. Zij steken ook kinderen in de asielopvang een hart onder de riem. In het She Leads programma worden meisjes en jonge

vrouwen in Afrika en het Midden-Oosten aangemoedigd zich te laten horen en ook zij komen aan tafel bij de politiek. Via het platform HOPE, dat bestaat uit professionals die zelf als kind met seksuele uitbuiting te maken hebben gehad, werden minderjarigen begeleid zich te uiten richting de buitenwereld. We zijn er trots op dat we ook in 2023 weer zoveel kinderen, jongeren en ervaringsdeskundigen konden faciliteren bij het laten horen van hun stem.

We streven naar diversificatie van onze inkomsten vanuit de noodzaak om meer ongeoormerkte gelden tot onze beschikking te hebben. Met onze projectsubsidies doen we fantastisch werk, maar we missen de ruimte om snel en efficiënt in te spelen op actualiteiten of nieuwe noden. Daarom maakten wij in het afgelopen jaar een start met het investeren in onze particuliere fondsenwerving. We plaatsten een nieuwe donatiemodule op de website en werkten aan de inrichting van onze systemen om dit mogelijk te maken.

Het is fijn te weten dat kinderen, hun ouders of verzorgers en professionals ons het vertrouwen gaven om hen te steunen. Ik bedank alle collega's, stagiaires, vrijwilligers en toezichthouders voor hun inzet. Onze financiers en partnerorganisaties bedank ik voor hun steun en samenwerking. Zo maakten wij het met elkaar mogelijk om ook in 2023 voor kinderen het verschil te kunnen maken. Ik ben dankbaar dat wij ook in 2024 op hen kunnen rekenen.

Mirjam Blaak
Directeur-bestuurder Defence for Children Nederland

2. 2023 IN VOGELVLUCHT EN IN CIJFERS

Januari: Dringende oproep om EU-wet tegen kindermisbruik te steunen

Het hele jaar door zetten wij ons in voor goede Europese wetgeving die online seksueel kindermisbruik tegengaat. Het aantal meldingen van online misbruikt dreigt af te nemen als de tijdelijke wetgeving in 2024 afloopt.

» [Lees meer](#)

Februari: Recht op Water

Een meerderheid van de Tweede Kamer wil dat kinderen met gezinnen niet meer worden afgesloten van water. Defence for Children Nederland pleit er al jaren voor om de huidige afsluitregeling te herzien. In december 2023 diende het hoger beroep in de zaak die Defence for Children Nederland en het NJCM aanspanden tegen de Nederlandse Staat en twee publieke waterbedrijven.

» [Lees meer](#)

Maart: Adoptie

Minister Weerwind spreekt uit dat hij het aantal interlandelijke adopties 'idealiter terug willen brengen naar nul'. Dit is een stap vooruit in het denken over interlandelijke adoptie, mede dankzij het werk dat Defence for Children Nederland o.a. samen met CoMensha en ICDI doet. » [Lees meer](#)

April: De Wachtkamer

Met een immense wachtkamer op het grasveld tegenover de Tweede Kamer vragen we aandacht voor honderden in Nederland gewortelde kinderen. Zij wonen hier al langer dan vijf jaar, maar hebben nog geen verblijfsvergunning en leven daarom in grote onzekerheid. » [Lees meer](#)

Mei: Hulp voor Oekraïense kinderen in Odessa

Onze partnerorganisatie Faith Hope Love ondersteunde ruim 1.100 kinderen en volwassenen die, op de vlucht voor oorlog en geweld, in deze havenstad aan de Zwarte Zee kwamen. In onze podcast 'Recht van Spreken' spreken we over de impact die het conflict heeft op kinderen. In Oekraïne zelf en in Nederland. » [Lees meer](#)

Juni: She Leads-manifest

In Sierra Leone schreven meisjes en jonge vrouwen mee aan een manifest dat werd verspreid onder de politieke partijen die meededen aan de verkiezingen in het land. Het manifest vertegenwoordigt de stem van meer dan 300 meisjes en jonge vrouwen die onderdeel zijn van het She Leads-programma. » [Lees meer](#)

Juli: Taalgids migratie

Woorden doen ertoe. Daarom ontwikkelden wij een taalgids voor kinderen in de context van migratie. De taalgids helpt om woorden bewust te kiezen, taal te humaniseren en stigmatisering en uitsluiting van kinderen zoveel mogelijk te voorkomen. » [Lees meer](#)

Augustus: Don't Look Away

Met de campagne 'Don't Look Away' willen we reizigers aansporen om vermoedens van kindermisbruik in het buitenland (anoniem) te melden. Om de daders te kunnen stoppen, heeft de politie hulp nodig. Wees daarom alert en meld vermoedens van kindermisbruik, ook in het buitenland. » [Lees meer](#)

September: VN-Kinderrechtencomité erkent recht van kinderen op schone leefomgeving

Het VN-Kinderrechtencomité erkent het recht van kinderen op een schone, gezonde en duurzame leefomgeving in General Comment 26. In de nieuwe en gezaghebbende General Comment staan ook de verplichtingen van Staten op het gebied van de leefomgeving en klimaatverandering. Wij leverden als lid van het Kinderrechtencollectief een bijdrage aan dit document. » [Lees meer](#)

Oktober: Start campagne 'Stem voor kinderen'

Om aandacht te vragen voor de positie van kinderen lanceerden wij voor de Tweede Kamerverkiezingen een kieswijzer. Daarop was te zien hoe de verkiezingsprogramma's van politieke partijen scoorden op het gebied van kinderrechten. » [Lees meer](#)

November: Mulock Houwer-lezing: Kan de jeugdzorg veranderen?

Tom van Yperen hield de jaarlijkse Mulock Houwer-lezing over de vraag of jeugdzorg kan veranderen. Hij nam het publiek mee in de geschiedenis van stelselveranderingen in de jeugdzorg om te laten zien waar mooie plannen stranden in een complexe en weerbarstige realiteit. Hij gaf een hoopvolle blik op de toekomst: "Er dreigt een kans." » [Lees meer](#)

December: Campagne 'Ze zijn al Thuis' wint Hoogvlieger Award 2023

De campagne 'Ze zijn al Thuis' heeft de Hoogvlieger Award van het Expertise Centre Humanitarian Communication gewonnen. In deze campagne vestigen wij de aandacht op honderden kinderen die al meer dan vijf jaar in Nederland zijn zonder verblijfsvergunning. De kinderen die hebben deelgenomen aan de campagne zijn trots op de award. Juri (17): "Door de campagne konden ik en vele kinderen gezien en gehoord worden." » [Lees meer](#)

3. OVER ONS

Defence for Children Nederland is een juridische kinderrechtenorganisatie die opkomt voor de rechten van alle kinderen, zowel in Nederland als internationaal. De vereniging is opgericht in 1984, en is op 30 augustus 1989 voortgezet als stichting onder de statutaire naam Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland.

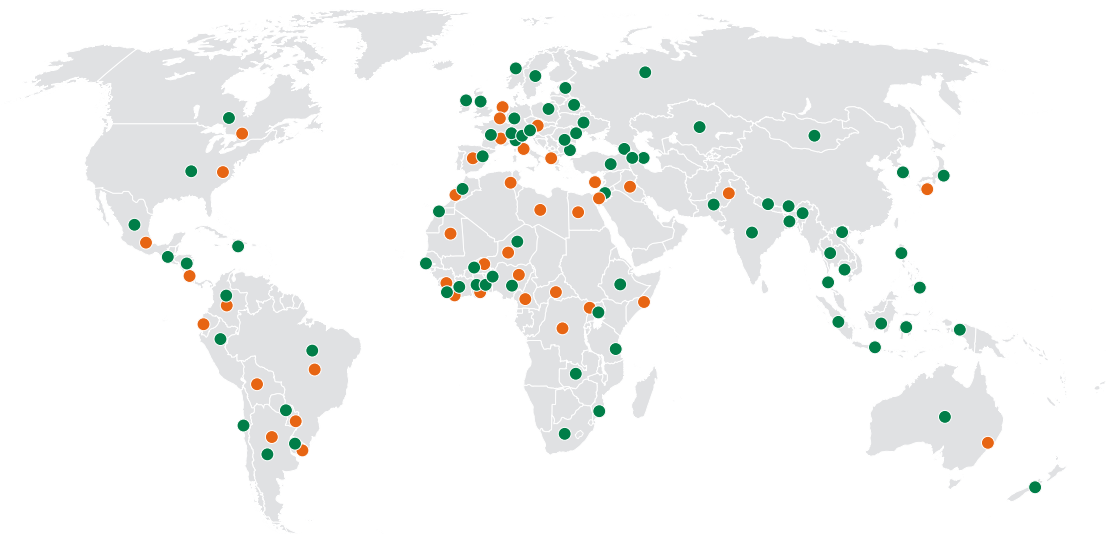
Visie en missie

Het is de visie van Defence for Children Nederland dat we een wereld realiseren waarin de rechten van kinderen worden nageleefd, en elk kind zich optimaal kan ontwikkelen in een veilige en kansrijke omgeving. Het is onze missie om de naleving van kinderrechten in Nederland en daarbuiten te bewaken en te bevorderen. Het VN-Kinderrechtenverdrag en de daaruit voortvloeiende jurisprudentie, alsmede andere internationale en Europese verdragen en richtlijnen, zijn het uitgangspunt bij al ons werk. Bij Defence for Children Nederland staat het kind centraal en komen de belangen van kinderen altijd op de eerste plaats. In ons werk, nationaal en internationaal, staan vier kernwaarden centraal: deskundig, volhardend, inclusief en betrouwbaar.

Werkwijze

Defence for Children voert nationale en internationale projecten uit die gericht zijn op de versterking van de positie van kinderen. Daadwerkelijke versterking van kinderrechten kan alleen gerealiseerd worden als de rechten van kinderen vastgelegd zijn in wet- en regelgeving en er continu toezicht is op de naleving ervan. Via onze Kinderrechtenhelpdesk verlenen we juridische steun aan kinderen van wie de rechten geschonden zijn of dreigen te worden. Signalen die we via de helpdesk ontvangen, laten zien wat er speelt in de samenleving op het gebied van (de schending van) kinderrechten. Deze kunnen leiden tot nadere studie en actie. We doen onderzoek en geven voorlichting aan professionals, ouders en kinderen. Met communicatie en public affairs werken we aan de structurele borging van kinderrechten in wetgeving en beleid. Onze juridische expertise geeft ons de mogelijkheid om in individuele zaken te adviseren en

mee te denken, maar ook om te adviseren over wetgeving, beleid en implementatie. We combineren individuele rechtshulp met pleitbezorging voor structurele veranderingen voor kinderen. Als uiterst middel zetten wij strategische procesvoering in. Deze combinatie van individuele rechtshulp, pleitbezorging en strategisch procederen is uniek. Door de jaren heen heeft Defence for Children Nederland binnen haar werkveld een ruime expertise en een uitgebreid netwerk opgebouwd. Wij stimuleren samenwerking tussen professionals die zich met kinderen en kinderrechten bezighouden. Al jaren hebben wij op het gebied van kinderrechten een vooraanstaande en fundamentele rol als adviseur, pleitbezorger, initiator, innovator en als kennispartner in het internationale en nationale domein. Wij werken nauw samen met partners, betrokkenen en deskundigen op het terrein van de kinderrechten, maar ook met overheden, maatschappelijke organisaties, instituten en bedrijven om kinderbeschermingssystemen te versterken. Mede daardoor zijn wij in staat op verschillende niveaus invloed uit te oefenen.

Illustratie 1. Defence for Children (oranje) en ECPAT International (groen)

Lid van twee internationale netwerken

Defence for Children Nederland is lid van twee internationale netwerken: Defence for Children International en ECPAT International. Defence for Children Interna-

tional is het netwerk van kinderrechtenorganisaties dat bestaat uit 30 nationale secties en aangesloten leden. ECPAT International is het wereldwijde netwerk van 125 organisaties in 104 landen dat de Seksuele Uitbuiting van Kinderen wil voorkomen en stoppen. Via deze netwerken hebben we wereldwijd toegang tot het maatschappelijk middenveld, internationale experts en organisaties, en de laatste kennis en onderzoeken. In Nederland vormen Defence for Children en ECPAT één organisatie. In dit jaarverslag gebruiken we de naam Defence for Children Nederland en alleen waar het ons werk in de context van Seksuele Uitbuiting van Kinderen betreft, de naam Defence for Children – ECPAT. Onze directeur-bestuurder en onze manager Communicatie, Public Affairs en Particuliere Fondsenwerving bekleden bestuurs- en raad van toezichtfuncties binnen deze internationale netwerken.

Organisatie

Wij werken in vijf programma's aan het bereiken van onze langetermijndoelstellingen:

- **Programma Seksuele uitbuiting:**
Alle kinderen worden beschermd tegen seksuele uitbuiting.
- **Programma Familie:**
Ieder kind groeit op in een veilig en passende gezinsomgeving.
- **Programma Migratie:**
Het belang van het kind staat centraal in vreemdelingenwetgeving, -beleid en -praktijk.
- **Programma Strafrecht:**
Het strafrechtstelsel is kindvriendelijk voor alle minderjarige slachtoffers, verdachten en daders.
- **Programma Inclusief onderwijs:**
Alle kinderen gaan naar school in één inclusief onderwijssysteem.

In 2023 zijn aanpassingen aan de organisatie doorgevoerd. We gaan per 1 januari 2024 van drie naar twee afdelingen: de afdeling Programma's en Projecten en de afdeling Communicatie, Public Affairs en Kinderrechtenhelpdesk. Het MT bestaat daarmee uit de directeur-bestuurder en de twee managers van deze afdelingen. Tegenvallende financiële resultaten, mede door de hoge cao-loonstijgingen, maakten deze inkrimping van de organisatie noodzakelijk. Een ander gevolg daarvan is dat de programma's Strafrecht en Inclusief Onderwijs in 2024 niet zullen worden voortgezet.

In hoofdstuk 4 van dit jaarverslag gaan wij dieper in op de resultaten en de impact die we in 2023 binnen onze thematische programma's bereikten. Kinderen jongerenparticipatie lopen net als gendergelijkheid en inclusie als een rode draad door al ons werk. Dit krijgt bijvoorbeeld een gezicht in ons She Leads-programma en in ons Down to Zero programma. Deze programma's en ons werk in Oekraïne komen eveneens in hoofdstuk 4 aan bod. Hoe onze communicatie en onze lobby en belangenbehartiging bijdragen aan onze doelstellingen, beschrijven we in hoofdstuk 5.

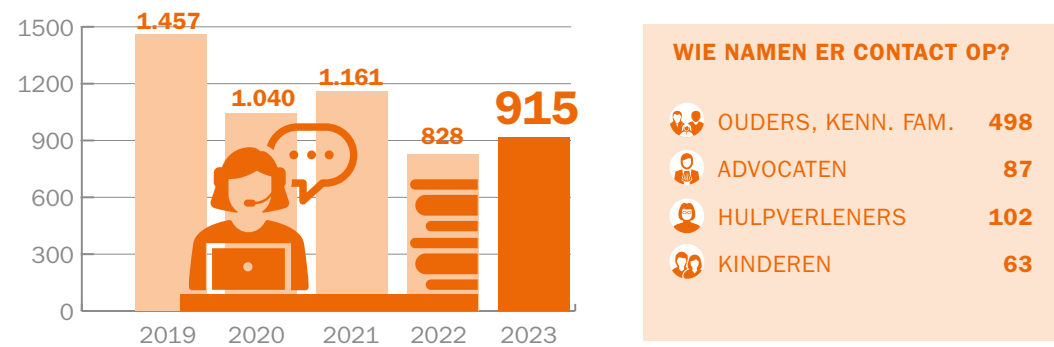
4. ONZE IMPACT VOOR KINDEREN

Kinderrechtenhelpdesk

Vanuit de Kinderrechtenhelpdesk geven juristen met het VN-Kinderrechtenverdrag in de hand juridisch advies in zaken die kinderen betreffen. Signalen die we via de Helpdesk ontvangen, laten zien wat er speelt in de samenleving op het gebied van (de schending van) kinderrechten. Zij kunnen leiden tot onderzoek en actie voor structurele veranderingen. We werken hieraan binnen onze thematische programma's.

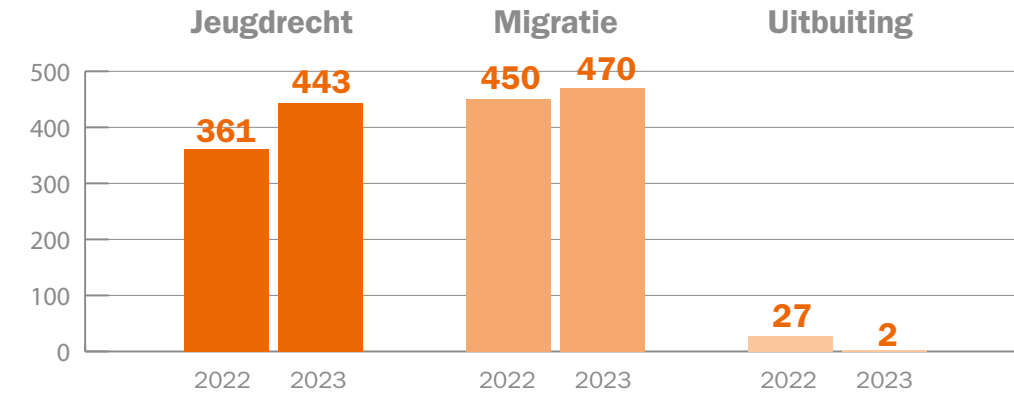
In 2023 behandelde de Kinderrechtenhelpdesk 915 zaken (ten opzichte van 828 zaken in 2022). Zie illustratie 2. Opvallend is dat het aantal contactmomenten fors is toegenomen: van 2.779 in 2022 naar 3.606 in 2023. Dit is vooral te verklaren door de toegenomen complexiteit van de zaken.

De meeste vragen kwamen van (pleeg)ouders, kennissen en familie (498), advocaten (87), hulpverleners (102) en kinderen zelf (63). Speciale aandacht hadden we in 2023 voor het beter bereiken van de kinderen zelf.

Illustratie 2 | Aantal behandelde zaken kinderrechtenhelpdesk

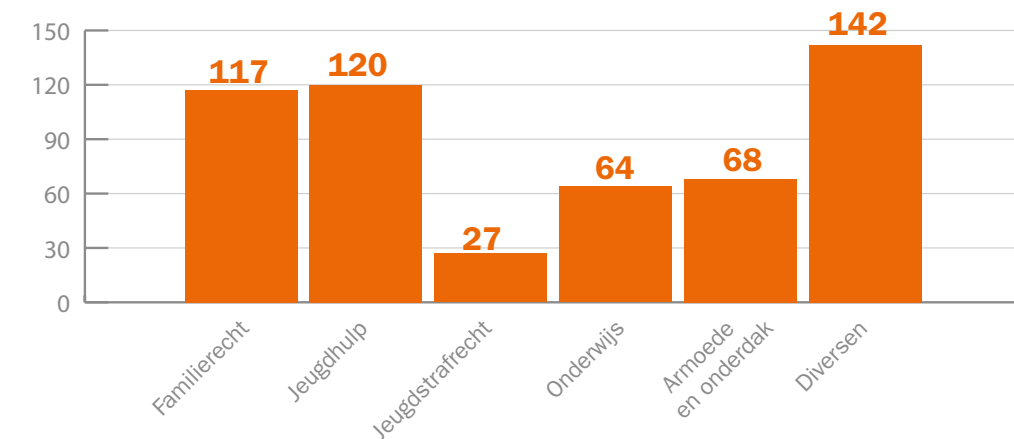
Van de in totaal 915 zaken gingen 443 zaken over een migratierechtelijk onderwerp. 470 zaken betroffen het jeugdrecht en 2 zaken betroffen uitbuiting. Zie illustratie 3.

Illustratie 3 | Zaken 2023 naar onderwerp t.o.v. 2022

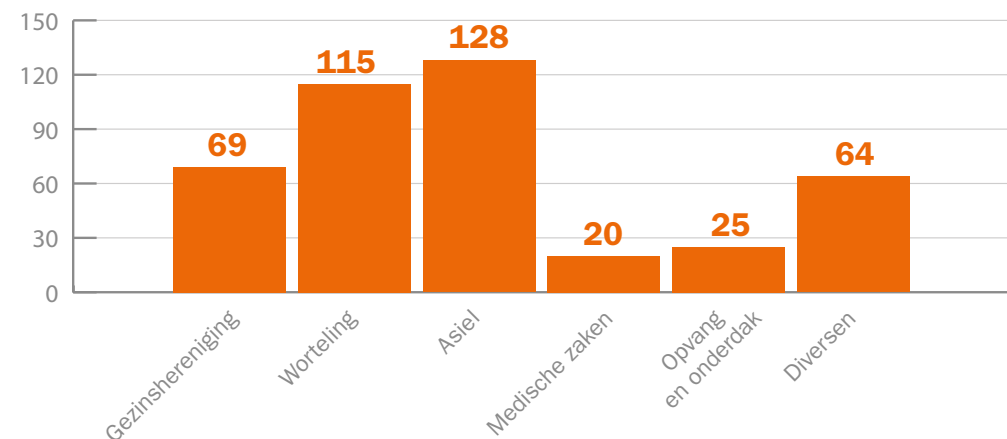
De zaken met betrekking tot jeugdrecht betroffen familierecht (117 zaken), jeugdhulp (120 zaken), jeugdstrafrecht (27 zaken), onderwijs (64 zaken), armoede en onderdak (68 zaken) en diversen (142 zaken). Zie illustratie 4.

Thema's die onder diversen vallen, zijn bijvoorbeeld zaken over onderdak die niet gerelateerd zijn aan armoede (31 zaken), algemene vragen over het VN-Kinderrechtenverdrag (25 zaken) en zaken over privacy (13 zaken).

Illustratie 4 | Jeugdrecht. Totaal aantal zaken per onderwerp

De migratierechtelijke zaken hadden betrekking op gezinshereniging (69 zaken), worteling (115 zaken), asiel (128 zaken), onderwijs (18 zaken), medisch (20 zaken) en opvang/onderdak (25 zaken). Thema's die onder diversen (64 zaken) vallen, zijn bijvoorbeeld staatloosheid/naturalisatie (7 zaken), nationaliteit/erkenning (8 zaken), vreemdelingenbewaring (18 zaken) en overige zaken die niet onder een van de voorgenoemde thema's vallen (31 zaken).

Illustratie 5 | Migratie: totaal aantal zaken per onderwerp

Thematische programma's

In de rest van dit hoofdstuk beschrijven we per thematisch programma wat wij in 2023 voor kinderen deden en welke impact dat op hen en hun rechten had. Defence for Children Nederland doet haar werk in Nederland en internationaal vaak in samenwerking met zowel projectpartners en coalitiepartners als gelegenheidspartners. Samen hebben we meer kennis, invloed en slagkracht en leveren we een grotere bijdrage aan een rechtvaardige(re) toekomst voor kinderen. We voeren met verschillende organisaties nationale en internationale projecten uit, gericht op de versterking van de positie van kinderen en het bereiken van onze doelstellingen in de thematische programma's.

Dit zijn de internationale projecten She Leads en Down to Zero en de coalities Kinderrechtencollectief en Better Care Network Nederland. Met elkaar kunnen we een bredere achterban betrekken, meer maatschappelijk draagvlak creëren en meer invloed uitoefenen om zowel nationaal, regionaal en wereldwijd veranderingen voor kinderen te realiseren.

Illustratie 6 | Team Down to Zero

4.1 STRAFRECHT

Het programma **Strafrecht van Defence for Children Nederland** richt zich op een kindvriendelijk strafrechtstelsel voor minderjarige verdachten, daders en slachtoffers. Wij komen voor hen op om de rechtswaarborgen tijdens hun strafprocedure te verbeteren. Daarnaast pleiten wij voor een multidisciplinaire aanpak en kindgerichte procedures. Tot slot zetten wij ons in voor de uitbreiding van het aanbod en het verbeteren van de kwaliteit van jeugdherstelvoorzieningen voor minderjarigen.

In het publieke debat, zowel in de media als in de politiek, ging het in 2023 over de verharding van de jeugdcriminaliteit en werd aangedrongen op het terugdringen daarvan. Voor het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC) was dit aanleiding hier nader onderzoek naar te doen. Hieruit blijkt dat het aantal jeugdigen (13-25 jaar) dat schuldig is bevonden aan ernstige geweldsmisdrijven, zoals zware mishandeling, doodslag of moord, sterk is teruggelopen. Omdat de algehele geregistreerde jeugdcriminaliteit nog meer daalde, is het percentage van ernstig geweld groter dan voorheen. Het Openbaar Ministerie wijst in haar jaarbericht dan ook op een afname van het aantal jeugdige verdach-

ten van ernstig geweld in 2022. Het WODC gaat in 2024 verder onderzoek doen. In 2023 is het gebruik van de Kleinschalige Voorzieningen Justitiële Jeugd (KVJJ) toegenomen in het kader van maatwerk en een lokale aanpak. Tussen 2020 en 2023 zijn vijf KVJJ's in gebruik, waar kinderen hoofdzakelijk tijdens voorarrest (kunnen) verblijven. De gemiddelde bezetting was nog laag en de toeleiding verliep niet goed. Op 14 september 2023 is het eindrapport van de Monitor KVJJ's verschenen. In de bijbehorende voortgangsbrief 'justitiële jeugdinstellingen en kleinschalige voorzieningen justitiële jeugd' geeft de minister van Justitie en Veiligheid aan dat de KVJJ's een belangrijke stap zijn in het leveren van maatwerk aan jongeren.

Het WODC gaat de effectiviteit van het verblijf in de KVJJ's nader onderzoeken. Begin 2025 zal de minister opnieuw beoordelen of de KVJJ's geschikte voorzieningen zijn in het justitiële jeugdlandschap.

In 2023 bereikten we dat:

- 27 kinderen voor wie het recht op een kindvriendelijk strafrechtstelsel geschonden wordt of dreigt te worden, bijgestaan worden met juridisch advies. Veel vragen op de Helpdesk gaan over de manier waarop kinderen worden benaderd binnen het strafrecht. Vaak gaat het over het politieoptreden: een kindvriendelijke benadering bij aanhouding en verhoor ontbreekt. Zo worden regelmatig handboeien of een taser gebruikt en is de bejegening tijdens het verhoor niet op minderjarigen afgestemd. Minderjarigen verblijven in een politiecel of een cellencomplex waar ook volwassen aangehouden verdachten verblijven. In onze adviezen geven wij mee dat minderjarigen specifieke rechten hebben. Dit betekent dat de politie er alles aan moet doen om te de-escaleren, een pedagogische aanpak toe te passen en letsel en (mentale) schade als gevolg van politieoptreden te voorkomen. Minderjarige slachtoffers geven bij de Helpdesk aan dat zij niet of onvoldoende worden geïnformeerd over het verloop van de procedure na een aangifte en bij wie ze terecht kunnen voor hulp of bijstand. Wij helpen hen of verwijzen hen door naar de juiste instantie.
- Professionals meer kennis hebben gekregen over het recht van minderjarige

slachtoffers op een individuele beoordeling en op speciale rechtswaarborgen voor kinderen tijdens de strafrechtprocedure. Een andere positieve ontwikkeling is dat Slachtofferhulp Nederland een team heeft opgericht dat erop toeziet dat in voorlichting en beleid aandacht is voor minderjarige slachtoffers.

- Defence for Children Nederland de analyse maakte over 'jeugdstrafrecht' in Nederland in het kader van 'Kinderrechten in Beweging'. Dit is een initiatief van het Kinderrechtencollectief dat zicht houdt op de opvolging van de aanbevelingen van het VN-Kinderrechtencomité. Deze analyse is gepubliceerd op de website van Kinderrechten in Beweging en vormt de basis voor dialoog met beleidsmakers.
- We organiseerden twee reflectiebijeenkomsten met jongeren en twintig rechters van het Team 'Familie en Jeugd' van de Rechtbank Amsterdam. Hierin gingen jongeren en rechters met elkaar in gesprek over kindvriendelijke rechtspraak in alle fases van het strafproces. Het doel is om de rechtspraktijk beter af te kunnen stemmen op de belangen en behoeften van jongeren en zo de kwaliteit te verbeteren.
- Kinderen in gesloten (jeugd)instellingen in diverse Europese landen in staat worden gesteld om '21st century skills' te ontwikkelen in een veilige online leeromgeving voor beroepsonderwijs. Voor hun re-integratie is het belangrijk dat zij beschikken over voldoende digitale vaardigheden. Kinderen, jongeren en leerkrachten uit verschillende landen in Europa participeerden in de ontwikkeling van het platform 'Triangle' dat zorgt voor digitale inclusie. Dit platform geeft in een veilige online omgeving toegang tot allerlei modules voor beroepsonderwijs. We voerden de activiteiten uit in samenwerking met diverse Europese partners.

Ondanks onze inspanningen is het helaas niet gelukt om voor ons programma Strafrecht voldoende financiering te vinden, waardoor wij dit in 2024 niet kunnen voortzetten.

4.2 SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN

Binnen het programma ‘Seksuele Uitbuiting van Kinderen’ richt Defence for Children Nederland zich op het beschermen van kinderen tegen seksuele uitbuiting. We werken samen met de reis- en toerismesector. We ondersteunen gemeenten in de aanpak van mensenhandel, waarbij we zorgen dat het belang van kinderen voorop staat. Wij zetten ons in voor de verbetering van juridische procedures voor slachtoffers van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting. Ten derde richten we ons op het tegengaan van online misbruik van kinderen.

In 2023 was er vanuit de Rijksoverheid ruime aandacht voor de aanpak van mensenhandel. In oktober werd het Actieplan ‘Samen tegen Mensenhandel’ door het ministerie van Justitie en Veiligheid aangeboden aan de Tweede Kamer. Dit actieplan werd samengesteld door een groot aantal betrokken partijen waaronder Defence for Children Nederland. De Tweede Kamer gaf de opdracht om in het Actieplan meer aandacht te besteden aan minderjarige slachtoffers van mensenhandel. De Europese Commissie kwam met een wetsvoorstel over de aanpak van online seksueel misbruik van kinderen door online dienstverleners. De uitdaging hierbij is het vinden van het juiste evenwicht tussen verschillende mensen- en kinderrechten, zoals privacy en bescherming.

In 2023:

- Trainden we medewerkers van Accor Hotels, ANWB, Booking.com, Corendon en TUI in de ‘The Code of Conduct for the Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism (The Code), een gedragscode voor de reisindustrie.

Illustratie 7 | Team TUI, Raising Awareness

- Brachten we in kaart wie kan bijdragen aan het voorkomen en signaleren van seksueel misbruik van kinderen door Nederlanders in het buitenland. Dit de-

den we samen met betrokken organisaties als het ministerie van Justitie en Veiligheid, de politie, kinderrechtenorganisaties en reisorganisaties zoals de ANWB, Corendon, SNP Naturreizen en Adventure Specialists. We gebruiken hiervoor het barrièremodel, dat helpt om bedrijfsprocessen te doorgronden bij het opsporen van criminaliteit en regelovertreding.

- Trainden we met een e-learning medewerkers van Booking.com in 70 landen, zodat zij beter kunnen handelen om kinderen te beschermen. Ook mbo- en hbo-studenten en professionals van hotels en vakantieparken hebben e-learning gevolgd.
- Ondersteunden we 12 reisorganisaties in het maken van een jaarlijks actieplan voor het nemen van kinderbeschermingsmaatregelen in hun bedrijfsvoering; de ANVR, Adventure Specialists, Sawadee, SNP Naturreizen en andere.
- Beheerden we het meldpunt Don't Look Away voor vermoedens van kindermisbruik in het buitenland, waar we 44 meldingen ontvingen en doorzetten naar relevante opsporingsdiensten.
- Schreven we een bijdrage voor het Actieplan ‘Samen tegen Mensenhandel’ en boden dit aan bij het ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Analyseerden we van vier gemeenten hun mensenhandelbeleid. Bij deze gemeenten gaven we aan zo'n 150 medewerkers workshops over het opnemen van kinderrechten in het beleid.
- Maakten we de publicatie ‘10 tips over de aanpak van seksueel misbruik van minderjarigen in uw gemeente’ met tips over kinderrechten in het gemeentelijk mensenhandelbeleid. Deze gids is breed gedeeld op online kanalen en bij fysieke bijeenkomsten aan relevante partijen verstrekt.
- Maakten we verschillende factsheets, waaronder een factsheet over de positie van minderjarige slachtoffers van seksueel misbruik in juridische procedures.
- Zorgden we voor het opnemen van het belang van het kind en de juiste kinderrechtenbeginselen in de Europese wetgeving omtrent het tegengaan van online seksueel misbruik. Samen met andere Nederlandse kinderrechtenorganisaties richtten we ons hiervoor op Europarlementariërs en op de minister van Justitie en Veiligheid. De inbreng van ons internationale ECPAT netwerk was hierbij van cruciaal belang.

Mensen die zelf als minderjarige seksuele uitbuiting hebben meegemaakt, weten als geen ander wat wel of niet werkt in de aanpak ervan. Defence for Children Nederland pleit daarom voor structurele inzet van ervaringsdeskundigen en coördineert het ervaringsdeskundigenplatform HOPE, bestaande uit volwassenen die als kind zijn uitgebuit in de prostitutie. Het platform wordt regelmatig geraadpleegd. In 2023 werd het platform HOPE 34 keer geconsulteerd door verschillende partijen, zoals ministeries, gemeenten, hulpverlening, politie, universiteiten en media. Het platform was betrokken bij het Actieplan ‘Samen tegen Mensenhandel’, adviseerde samen met Defence for Children Nederland gemeenten en trainde zedenrechercheurs en hulpverleners over de bejegening van slachtoffers. Ook hebben zij flyers en ander promotiemateriaal gemaakt.

Carla Rijnders-Matti, Adventure Specialists:

“Seksuele uitbuiting is helaas een onderwerp dat ook veel met toerisme te maken heeft, in ieder geval vaak op dezelfde plaatsen gebeurt.

Defence for Children-ECPAT Nederland zorgt dat dit thema op de agenda staat en vooral blijft, en biedt ook handvaten hoe hier als toerismebedrijf mee om te gaan. Daarnaast is grootschalige, wereldwijde campagne om aandacht te vragen en vooral om daders te ontmoedigen heel belangrijk, het bundelen van krachten is de meerwaarde die Defence for Children heeft.”

4.3 INCLUSIEF ONDERWIJS

Met ons programma Inclusief Onderwijs streven we ernaar dat alle kinderen samen naar school gaan in één inclusief onderwijssysteem, en dat bij de toegang tot onderwijs het belang van het kind altijd voorop staat. Dit doen we door het geven van juridisch advies in de individuele gevallen waar het recht op onderwijs geschonden wordt of dreigt te worden. En ook door het agenderen, aanjagen en borgen van noodzakelijke systeemaanpassingen om kinderen met een beperking volwaardig te laten meedoen en een inclusief onderwijssysteem te verwezenlijken. Volgens internationale verdragen horen alle kinderen inhoudelijk en kwalitatief goed onderwijs te krijgen om zich zo volledig mogelijk te kunnen ontwikkelen en ontplooiën. Ook horen zij zorg en ondersteuning op maat te krijgen om volwaardig deel te kunnen nemen aan het onderwijs.

In het coalitieakkoord van kabinet Rutte IV was opgenomen dat het kabinet streeft naar inclusief onderwijs waarbij kinderen met en zonder een beperking of ziekte samen naar school gaan. Na de val van het kabinet en de nieuwe verkiezingen in 2023 is het de hoop dat dit in het komende coalitieakkoord opnieuw wordt opgenomen, met de toevoeging dat dit gebeurt conform internationale en Europese verdragsverplichtingen. Dat wil zeggen dat er wordt gewerkt aan inclusie en niet aan integratie, zoals het nu nog vaak wordt ingevuld. Er is nog veel te doen: ook in 2023 kwam de kwaliteit van het onderwijs onder druk te staan door het lerarentekort. Voor veel kinderen is er nog geen passend onderwijsaanbod beschikbaar.

In 2023:

- Behandelde we 64 onderwijszaken op onze Kinderrechtenhelpdesk. We weten van tenminste 6 kinderen dat onze juridische ondersteuning een positieve verandering in hun leven heeft veroorzaakt: 3 kinderen zonder verblijfsvergunning werden ingeschreven aan een onderwijsinstelling, 1 leerling kon zonder verblijfsvergunning stage lopen in een ziekenhuis en 2 leerlingen met een beperking konden toch naar een reguliere school. Dit zijn de voorbeelden die laten zien dat inclusief onderwijs mogelijk is. We boekten voor een aantal

kinderen vooruitgang bij het behalen van dit doel. Door het huidige gesegregeerde onderwijssysteem en barrières in de nationale wet- en regelgeving geldt dit helaas niet voor iedereen. Nog steeds kan niet altijd conform kinder-rechten worden gehandeld.

- Namen we op 2 februari deel aan een demonstratie van de Algemene Onderwijsbond (AOB) om te protesteren tegen de plannen van Amsterdamse schoolbesturen om van onbevoegden voor de klas ‘het nieuwe normaal’ te maken.
- Hadden we gedurende het jaar meerdere keren contact met Tweede Kamerleden en beleidsmakers van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). We bespraken het belang van inclusief onderwijs en gaven Tweede Kamerleden suggesties voor feitelijke vragen over de begroting van OCW. We verstuurd twee brieven met inhoudelijke input voor debatten over onderwijs in de Tweede Kamer. Als een mooi gevolg van onze inspanningen zien wij dat inclusief onderwijs wordt genoemd in het verkiezingsprogramma 2023 van meerdere politieke partijen.

Ondanks onze inspanningen is het helaas niet gelukt om voor ons programma Inclusief Onderwijs voldoende financiering te vinden, waardoor wij dit in 2024 niet kunnen voortzetten.

4.4 FAMILIE

Het uitgangspunt van het programma Familie is dat ieder kind recht heeft om op te groeien in een veilige en passende gezinsomgeving. Daarom verleent Defence for Children Nederland juridische ondersteuning aan kinderen en hun ouders om hun rechtspositie te versterken en om scheiding van kinderen en ouders te voorkomen. Onze bijzondere aandacht is gevestigd op het voorkomen van dakloosheid van gezinnen met kinderen. Verder versterken we de rechtspositie van kinderen die in alternatieve zorg opgroeien, waarbij we ons vooral richten op kinderen met een kindbeschermingsmaatregel (het zogenoemde gedwongen kader). Tot slot zetten we ons in voor het verhogen van de kwaliteit van alternatieve zorg, zodat deze voldoet aan kinderrechterlijke standaarden.

In 2023 zien we opnieuw een stijging van het aantal gevallen van dakloosheid waarbij kinderen betrokken zijn. Dit komt onder andere door het gebrek aan passende woonruimte. Wat hierin ook een rol speelt, is de toename van het aantal ‘nieuwe armen’. Ouders die het ondanks een vast inkomen niet lukt om binnen hun budget stabiele woonruimte te vinden. Tenslotte zien we dat het in toenemende mate moeilijk is om duurzame huisvesting te vinden voor ouders die te maken hebben met een (echt)scheiding, verlies van hun baan of na verblijf in een penitentiaire inrichting.

Over de zorgvuldigheid bij (spoed-)uithuisplaatsingen van kinderen, en het inzetten van passende zorg voor hen, zijn nog steeds grote zorgen. In juni 2023 werd de Hervormingsagenda 2023 – 2028 door het ministerie van VWS gepubliceerd. Deze agenda heeft tot doel om knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken en om het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst.

In 2023:

- Ondersteunden we 305 kinderen met juridisch advies in individuele gevallen waar het recht op veilige en passende gezinsomgeving geschonden (dreigde te) worden. Hieruit kwamen belangrijke signalen voort voor onze pleitbezorging, vooral wat betreft het voorkomen van uithuisplaatsing en van dakloosheid van gezinnen.
- Lukte het de medewerkers van de Kinderrechtenhelpdesk in een aantal gevallen om gemeenten ertoe te bewegen onderdak te regelen voor dakloze gezinnen die steeds moeten wisselen van verblijfplaats en soms zelfs in een auto of op straat slapen. Daarbij verstrekten we de benodigde informatie over de relevante kinderrechten aan de advocaten van de betrokken kinderen. Informatie die zij konden gebruiken voor hun gerechtelijke procedures. Dit helpt advocaten in toekomstige zaken van dakloosheid van gezinnen met kinderen. Wij blijven de Rijksoverheid en gemeenten wijzen op de noodzaak van een structurele oplossing voor dit probleem.
- Zorgden we in zaken rondom echtscheiding, gezag en omgang, ondertoezichtsstelling en uithuisplaatsing dat de betrokken kinderen hun mening en wen-

sen konden uiten en daarin werden gehoord. Wanneer kinderen toch onderdeel worden van deze (juridische) strijd, ziet Defence for Children Nederland een belangrijke rol weggelegd voor de bijzondere curator.

- Trainden we jeugdhulpprofessionals in opdracht van Jeugdbescherming Rotterdam en Rijnmond (JBRR) over de toepassing van het VN-Kinderrechtenverdrag in de praktijk.
- Organiseerden we samen met het Nederlands Jeugdinstituut onze jaarlijkse Mulock Houwerlezing. Hierin wordt aandacht gegeven aan het werk en de betekenis van pioniers, vernieuwers en invloedrijke denkers en doeners uit de geschiedenis van de jeugdzorg.
- Werkten wij aan de wettelijke verankering van het samen plaatsen van broertjes en zusjes, die uit huis worden geplaatst. Nu gebeurt het nog dat zij bij verschillende gezinnen of op verschillende plekken worden opgevangen. We maakten een discussienota gericht aan de ministeries van Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Gingen wij in hoger beroep in de ‘Recht op Water’ zaak en bereidden we deze voor. Samen met het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) stelden wij in 2022 beroep in tegen het vonnis van de rechtbank Den Haag. Daarin oordeelde de rechtbank dat het niet per definitie onrechtmatig is als gezinnen met kinderen van het drinkwater worden afgesloten wanneer ouders de waterrekening niet kunnen betalen. In december 2023 diende dit beroep op de zitting bij het Gerechtshof in Den Haag. Inmiddels is bekend dat de rechter ons in maart 2024 in deze zaak in het gelijk stelde. De Tweede Kamer ondersteunt de noodzaak van het stoppen met waterafsluitingen en nam daartoe in februari 2023 de motie Kat aan. Ook de Kinderombudsman en de VN-rapporteur inzake extreme armoede spreken zich uit tegen waterafsluitingen van gezinnen met kinderen. In de media was er veel aandacht voor deze kwestie.
- Werkten we met drie gemeenten samen om kinderrechten een plek te geven in het gemeentelijk beleid. In mei organiseerden we in samenwerking met het Politiek Netwerk Drenthe een conferentie over armoede in Noordenveld met onder meer een lezing van een deskundige van de Universiteit Groningen en workshops van Defence for Children Nederland en van jongeren zelf.

De directe dialoog tussen jongeren en beleidsmakers inspireerden de beleidsmakers tot verandering in beleid dat beter aansluit bij wat jongeren in armoede nodig hebben. We ondersteunden de voorbereiding van initiatiefvoorstel om van Barendrecht een kindvriendelijke gemeente te maken. Dit deden we onder andere met een rondetafelgesprek met sociale partners, en bij de verdediging van het initiatiefvoorstel bij de commissie Jeugd. Voor de gemeente Tilburg maakten we een juridische analyse van de Wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen om de implicaties hiervan voor kinderen in beeld te krijgen. Ook verzorgden we een workshop over kinderrechten voor ambtenaren.

4.5 **MIGRATIE**

Defence for Children Nederland pleit ervoor dat het belang van het kind verankerd wordt in de Vreemdelingenwet, het vreemdelingenbeleid en in de vreemdelingenrechtelijke uitvoeringspraktijk. We voorzien relevante politici van juridische input en informatie hierover. Beleids- en uitvoeringsinstanties zetten we ertoe aan om in beleid en praktijk rekening te houden met de belangen van kinderen, zodat een gezonde ontwikkeling is gewaarborgd. We komen op voor de belangen van kinderen die om uiteenlopende redenen naar Nederland zijn gekomen, en van kinderen in Nederland die herenigd willen worden met ouders of andere familieleden die in het buitenland zijn. We helpen hen op onze Kinderrechtenhelpdesk. We richten ons vooral, maar niet alleen, op kinderen met een vluchtelingenachtergrond.

In 2023 viel het kabinet Rutte IV over de kwestie van gezinshereniging van statushouders. De problematiek rond de opvang van asielzoekers was ook in 2023 onverminderd actueel en alarmerend. Kinderen worden in het bijzonder geraakt door de ontoereikende en onveilige leefomstandigheden in de vele (crisis) noodopvanglocaties. Mede door de vele verhuizingen die deze opvangcrisis met zich meebrengt. De spreidingswet die een oplossing zou moeten bieden voor deze crisis, werd uitgesteld. In juni werd het EU-Migratiepact gesloten waarin

door de EU-lidstaten maatregelen zijn overeengekomen met als doel migratie terug te dringen. In dit pact is onder meer afgesproken dat kinderen met hun ouders maandenlang kunnen worden opgesloten aan de randen van Europa.

In 2023:

- Gaven we in 443 migratiezaken individueel juridisch advies aan kinderen via onze Kinderrechtenhelpdesk en werd in 40 zaken (91 kinderen) een succes behaald. Zo kregen bijvoorbeeld verschillende niet-begeleide minderjarigen een asielvergunning.
- Werd door de nadruk te leggen op het belang van het kind voorkomen dat kinderen het land uit werden gezet of werden kinderen herenigd met hun familie.

- Publiceerden we het rapport 'Dweilen met de kraan open' over de bedreigde ontwikkeling van kinderen in gezinslocaties en de drempel tot adequate (jeugd) hulp' over de schadelijkheid van de opvang in de gezinslocaties. Ons onderzoek wijst uit dat de ontwikkeling van kinderen in deze locaties ernstig wordt geschaad door de slechte leefomstandigheden. Het huidige systeem is desastreus voor het mentale welzijn van de kinderen. Bovendien krijgen kinderen in de gezinslocaties niet de jeugdhulp die ze nodig hebben. Gezinslocaties maken het voor gemeenten onmogelijk hun jeugdzorgplicht op grond van de Jeugdwet uit te voeren. In het rapport roept Defence for Children Nederland de overheid daarom op gezinslocaties in hun huidige vorm als opvangvorm af te schaffen.
- Behaalden we twee successen in zaken waarbij wij intervenieerden bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) over de opvangomstandigheden op de Griekse eilanden. Bevestigd werd dat deze omstandigheden niet in lijn zijn met mensenrechten zijn en dat daar verandering in moet komen.
- Worden we nog steeds geconfronteerd met het feit dat er geen regeling meer bestaat voor kinderen die vijf jaar of langer in Nederland verblijven. Voor deze schrijnende zaken is ook geen discretionaire bevoegdheid meer. Ook ondersteunden we in 2023 nog een flink aantal zaken over de 'Afsluitingsregeling langdurig verblijvende kinderen', de laatste variant van de Kinderpardonrege-

ling. Die regeling was aan het begin van 2023 al vier jaar oud en desondanks liepen hierover in 2023 nog tientallen procedures. In sommige van die zaken werd de aanvraag afgewezen, terwijl andere kinderen in het verleden in juridisch precies dezelfde situatie onder de Kinderpardonregeling wél een verblijfsvergunning kregen. In die zaken werd een beroep gedaan op het gelijkheidsbeginsel. Deze regel stelt dat de overheid gelijke gevallen op gelijke manier moet behandelen. Meerdere rechters gaven de kinderen hierin gelijk. De IND ging in een aantal zaken in beroep bij de Raad van State, waardoor de er nog steeds procedures met betrekking tot de Afsluitingsregeling lopen. Die procedures in hoger beroep heeft de Kinderrechtenhelpdesk in 2023 ondersteund.

- Heeft Defence for Children Nederland zes keer opgetreden als medegemachtigde bij een zitting, zowel in beroep bij de rechtbank als in bezwaar tijdens een hoorzitting bij de IND.
- Hebben we op 12 april tijdens een Ronde Tafel in de Tweede Kamer met de commissie voor asiel- en vreemdelingenbeleid de woordvoerders van de verschillende politieke partijen gewezen op de belangen van kinderen die langdurig in Nederland verblijven zonder verblijfsrechten. We wezen op het belang van concrete plannen om hun situatie te verbeteren.
- Brachten we bij de betrokken EU-lidstaten en de leden van het Europees Parlement onder de aandacht dat het van belang is dat de uitvoering van het EU-Migratiepact volledig in overeenstemming is met de internationale verdragen en dat detentie van kinderen op de vlucht, die in Europa om bescherming vragen, hiermee in strijd is.
- Hebben we in gesprekken, bijeenkomsten en evenementen rondom de verkiezingen steeds onder de aandacht gebracht dat problemen rond de opvang en verblijfsprocedures van asielzoekers in Nederland en Europa structureel moeten worden opgelost. We hebben gewezen op de noodzaak van beter gespreide, kleinschalige en kindvriendelijke opvang en het tegengaan van de vele verhuizingen, die kinderen schade berokkenen. De pleitbezorging op dit thema speelde zich voor een belangrijk deel af rondom de bespreking van de Spreidingswet in de Tweede Kamer.

De jongerenambassadeurs

De jongerenambassadeurs van Defence for Children Nederland zetten zich als ervaringsdeskundigen in voor een vreemdelingenbeleid waarin kinderrechten worden gewaarborgd. Zij zorgen ervoor dat de stem van kinderen en jongeren in de asielprocedure wordt gehoord. Ze kunnen spreken uit ervaring, want zelf hebben zij als kind vele jaren moeten wachten op een verblijfsvergunning. Vanuit deze ervaring dragen zij bij aan de doelen van Defence for Children Nederland. Deze 10 jongerenambassadeurs gaan in gesprek met beleidsmakers, politici en ministers en laten zich horen in de media.

Zo waren de jongerenambassadeurs in aanloop naar de verkiezingen te horen in het NOS Journaal, werden zij in verschillende kranten geciteerd en waren zij aanwezig bij het 'Grote Jongeren Verkiezingsdebat'. Zij werkten mee aan onze podcast over onderwijs aan kinderen zonder verblijfsvergunning. Ook werkten zij samen met productiemaatschappij Stepping Stone aan de ontwikkeling van een televisieserie over kinderen die lang moeten wachten in hun asielprocedure.

Yara vluchtte in 2014 uit een onveilig Oekraïne en heeft jarenlang in onzekerheid in Nederland gewoond. Uiteindelijk kreeg zij op grond van lang verblijf in Nederland een vergunning.

Yara:

'Ik wil mij inzetten voor andere kinderen die meemaken wat ik ook heb meegemaakt. Mijn stem laten horen, aandacht vragen, acties voeren en mijn netwerk inzetten voor kinderen in langdurige verblijfsprocedures. Ik heb goede contacten met jongerenafdelingen in de politiek, dus waarom zou ik geen beleid kunnen maken of wetten ontwikkelen? Eerst nog maar even school afmaken en verhuizen. Ik kan niet wachten, want voorlopig wonen wij nog in een azc.'

4.6 INTERNATIONALE SAMENWERKING

4.6.1 SHE LEADS

Defence for Children Nederland werkt samen met Plan International, Terre des Hommes en het African Women's Development and Communication Network (FEMNET) in een strategisch partnerschap met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Daarin worden diverse lidorganisaties van Defence for Children International en ECPAT International ondersteund in zes landen in Afrika en het Midden-Oosten. Doel is om bij te dragen aan betekenisvolle jongerenparticipatie, gendergelijkheid en inclusie. Jonge vrouwen en meisjes krijgen ruimte om mee te praten en te beslissen over zaken die hen aangaan.

In 2023 zagen we een toenemende impact van de wereldwijde economische crisis, die directe gevolgen heeft voor de meisjes en jonge vrouwen in ons project. Voor hen is het steeds moeilijker om rond te komen. Schoolkosten kunnen niet altijd meer betaald worden, transport van en naar activiteiten wordt steeds duurder. Partnerorganisaties in She Leads waren door gestegen kosten gedwongen aanpassingen te maken in hun activiteitenplanning. Ook was het effect van

instabiliteit en conflict voelbaar: spanningen en geweld rondom verkiezingen in Sierra Leone en Liberia. Verslechterende sociale, economische en politieke omstandigheden in Libanon en gewapende conflicten in het Midden-Oosten. De wereldwijde trend van toenemende weerstand tegen onderwerpen zoals gendergelijkheid, meisjesemancipatie, seksuele en reproductieve gezondheid, LHB-TIQ-rechten en feminisme is ook in het She Leads project steeds meer voelbaar.

In 2023, het derde jaar van dit project, zagen we veel meisjes en jonge vrouwen die op lokaal, nationaal, regionaal en internationaal niveau meedoen en meepraten over voor hen belangrijke onderwerpen zoals (seksueel) geweld, klimaat, of kindhuwelijken. Steeds meer traditionele en overheidsleiders maken ruimte voor de stemmen van meisjes. Volwassenen reflecteren op hun handelen en hun denkbeelden en passen deze aan. Helaas hebben meisjes in een aantal landen te maken met toenemend verzet of controle door religieuze of politieke leiders. De (online) veiligheid van onze collega's en van de meisjes en jonge vrouwen in ons programma kan daarbij in het geding komen. Dit is van invloed op het bevorderen van ruimte en toegankelijkheid voor kinderen en jongeren om mee te denken, mee te praten en mee te doen over zaken die hen aangaan.

In 2023:

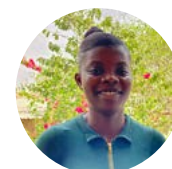
- Deden, met onze ondersteuning, jonge vrouwen in Ghana en Liberia voor het eerst mee aan lokale en nationale verkiezingen. In Ghana werden Belinda (29) en Patience (30) verkozen in de gemeenteraad. De 31-jarige Janet deed als eerste vrouw in haar kiesdistrict een gooi naar een zetel in de gemeenteraad. Zij haalde het niet, maar was toch een inspiratie voor veel meisjes om de eigen ambities te volgen. In Liberia gingen de verkiezingen drie van de vijf zetels in het bestuur van de Grand Cape Mount provincie naar vrouwen. Bij lokale verkiezingen in de provincie Bomi werden twee jonge vrouwen verkozen voor posities in het provinciale bestuur.

Belinda (29)

‘Van de acht kandidaten in mijn kiesdistrict, waren er drie vrouw. Twee van ons zijn verkozen, waarvan ik de jongste ben. Tijdens mijn campagne kreeg ik veel tegenwerking; mensen namen me niet serieus, twijfelden aan mijn capaciteiten. Als vrouw, als jonge vrouw, en als niet-Akan vrouw. Toch heb ik volgehouden en gewonnen!’

Janet (31)

‘In mijn kiesdistrict was ik de eerste en enige jonge vrouw van mijn leeftijd die zich voor een Assembly-positie verkiesbaar stelde. Tijdens mijn campagne vroegen veel mensen naar mijn leeftijd en ik kreeg daar kritiek op. Zelfs mijn eigen oom en tante adviseerden mij om te wachten tot ik ouder ben. Er was een mannelijke kandidaat die maar een paar jaar ouder was dan ik. Hij kreeg al die vragen en kritiek niet. Bij jonge vrouwen gebruikt men de leeftijd om kritiek te uiten op je kandidatuur, maar eigenlijk gaat het er vooral om dat je een vrouw bent.’

- Faciliteerde Defence for Children Nederland de pleitbezorging op internationaal niveau door drie jonge activisten tijdens de 53e Vergadering van de VN Mensenrechtenraad in Genève: Lynne (17) uit Libanon, Margaret (24) uit Kenia en Rachael (26) uit Oeganda. Zij pleitten voor aandacht voor de impact van klimaatverandering op meisjes en jonge vrouwen, spraken over mediageletterdheid, vrijheid van meningsuiting en gendergerelateerd geweld, zoals kindhuwelijken.
- Gaven jongerenactivisten in Jordanië, met onze financiële steun, trainingen aan tienermeisjes over onderwerpen zoals kindhuwelijken, online seksuele uitbuiting, huiselijk geweld en intimidatie. De meisjes konden daarna in hun gemeenschappen gesprekken over deze soms lastige onderwerpen voeren. Zij betrokken vrouwelijke religieuze leiders daarbij. Zo wordt er via jongeren en via religieuze leiders gewerkt aan normverandering rondom de rechten van meisjes. Verder dacht een groep jongeren mee over de Kinderrechtenwet van Jordanië, en formuleerde zij aanbevelingen voor verbeteringen op het gebied van huiselijk geweld en de rechten van kinderen met een handicap.
- Maakte de Regionale Kinderadviesraad, die bestaat uit 16 meisjes en jongens uit 8 landen, samen met Defence for Children Jordanië, Tunesië, Egypte, Marokko, Libanon, Palestina, Jemen, en Mauretanië een beleidsnota. Daarin wordt opgeroepen om de rechten van kinderen te versterken, vooral wanneer zij met geweld en/of de wet in aanraking komen. De nota werd onder andere aangeboden aan hun nationale overheden en de Arabische Liga.
- Is door Defence for Children Sierra Leone en Defence for Children Ghana gewerkt aan het creëren van ruimte voor meisjes om binnen onderwijsinstaties een leiderschapsrol op zich te nemen. Deze worden traditioneel ingevuld door jongens. In Sierra Leone zijn vijf middelbare scholen hun beleid aan het veranderen om meer betekenisvolle participatie van studenten, inclusief meisjes, te borgen. Zij geven trainingen aan meisjes die een leidinggevende positie in de school ambiëren. In Ghana werden tien meisjes verkozen in leidinggevende studentenposities in hun middelbare scholen (2) en universiteiten (8).
- Werden in Libanon vrouwelijke leiders uit verschillende vakgebieden samengebracht met meisjes uit het She Leads programma, die door onze partners

worden ondersteund, om met elkaar ervaringen uit te wisselen. De vrouwelijke leiders bespraken hoe zij negatieve en diepgewortelde opvattingen hebben doorbroken om toch hun dromen waar te maken, en hoe zij zich staande houden in een traditioneel door mannen gedomineerde samenleving. De meisjes raakten geïnspireerd door deze vrouwelijke rolmodellen.

4.6.2 PROJECTEN IN WEST-AFRIKA

Met aanvullende financiering uit een nalatenschap voerden we twee projecten in West-Afrika uit.

Meisjesrechten in Noord-Ghana

In twintig dorpen in Noord-Ghana werkten we samen met het Centre for the Promotion of Democratic Governance (CENPRODEG) aan het versterken van meisjes en meisjesrechten, specifiek het recht op onderwijs en het tegengaan van kindhuwelijken.

In 2023:

- Trainden we circa 80 traditionele en religieuze leiders en bereikten we ongeveer 6.800 gemeenschapsleden in hun rol van ouders, leraren en districtsfunctionarissen. We informeerden hen over onderwerpen als het recht op onderwijs, het tegengaan van kindhuwelijken en gendergerelateerd geweld. Als gevolg daarvan keerde een aantal meisjes terug naar school en werd een aantal kindhuwelijken voorkomen.
- Spraken we met 1470 meisjes en jonge vrouwen in 20 groepen over deze lastige onderwerpen, waardoor zij zich bewust werden van hun positie en beter voor zichzelf op kunnen komen.
- Trainden we jonge vrouwen in het opstarten van economische activiteiten waarmee ze zich een inkomen kunnen verschaffen.
- Kwam nieuwe regelgeving tot stand ter bescherming van de rechten van meisjes. Hiermee kunnen traditionele of religieuze leiders gestopt worden als zij de bewegingsvrijheid van meisjes willen beperken.

Edith Nazaa, Projectmanager CENPRODEG

‘Het is bemoedigend om te zien hoe de leden van de jongerenclub zich in hun gemeenschappen en scholen uitspreken tegen gendergerelateerd geweld, en opkomen voor de rechten van kinderen.’

Aanpak van mensenhandel in het Mano Riviergebied

In het grensgebied tussen Sierra Leone, Liberia en Guinee werken Defence for Children Liberia, Defence for Children Sierra Leone en Defence for Children Guinee samen met het jongeren netwerk Mano River Youth Network (MaRiYoNet) en ECOWAS Youth Council om de handel in meisjes in deze grensregio tegen te gaan.

In 2023:

- Kregen 138 slachtoffers van mensenhandel in dit gebied juridische en psychosociale hulp en werden zij geholpen te reïntegreren. 87% van deze slachtoffers waren meisjes.
- Werden 50 douanebeambten en 60 rechters en officieren van justitie getraind en geïnformeerd over het gevaar van mensenhandel en over maatregelen om het te voorkomen. Dit droeg bij aan wederzijds begrip en grensoverschrijdende samenwerking, waarvan ruim 5.000 mensen in deze gemeenschappen profiteerden.
- Organiseerden de jongerenorganisaties van MaRiYoNet en ECOWAS Youth Council bewustwordingscampagnes en trainingen. Daarmee speelden zij een krachtige rol bij het bestrijden van misstanden en het bevorderen van een veiligere omgeving voor zichzelf en anderen.
- Trainde onze partner Defence for Children Sierra Leone 20 journalisten om radioprogramma's te kunnen maken over mensenhandel en de specifieke risico's voor meisjes, zodat deze informatie verspreid wordt in de moeilijk toegankelijke gebieden.

Josephine Ngegba, Project Officer DCI Sierra Leone:

‘De jongerengroepen laten zien dat ze in staat zijn om verschillende jeugdgroepen te mobiliseren en grote campagnes tegen kinderhandel te organiseren. Ik vind dat echt geweldig!’

4.6.3 DOWN TO ZERO ALLIANTIE

In de Down to Zero Alliantie werken we aan het project **Step Up The Fight Against Sexual Exploitation of Children (SUFASEC)** om de **Seksuele Uitbuiting van Kinderen** in Azië en Latijns-Amerika tegen te gaan. De Alliantie wordt gevormd door Terre des Hommes Nederland, Defence for Children-ECPAT Nederland, CRC Asia, Conexión, Plan International Nederland en Free a Girl, in strategische samenwerking met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. In dit programma staan kinderen en jongeren centraal. Het programma zorgt ervoor dat zij in staat zijn om voor hun rechten op te komen. Gemeenschappen worden ondersteund om hun kinderen een veilige omgeving te bieden en te beschermen tegen seksuele uitbuiting. Overheden en de private sector worden ondersteund om relevant beleid, wet- en regelgeving te ontwikkelen en uit te voeren. Met elkaar delen we ervaringen en geven adviezen aan regionale en internationale instellingen zoals de Verenigde Naties.

Kinderen blijven nog steeds kwetsbaar als gevolg van de toenemende sociaaleconomische ongelijkheid en de politieke instabiliteit in de wereld. Migratie, natuurrampen en armoede leiden tot meer risico op mensenhandel en op seksuele uitbuiting en misbruik. Seksuele uitbuiting in de online omgeving raakt steeds wijdverbreider: kinderen en jongeren lopen risico via de games, sociale media en berichtendiensten die ze gebruiken.

Samen met onze ECPAT partners in de landen hebben wij in 2023:

- in de Filippijnen 143 leden en in de Dominicaanse Republiek 71 leden van kinderbeschermingscomités getraind. Hierdoor zijn zij in staat om de door hen ontwikkelde actieplannen om seksuele uitbuiting uit te bannen, in hun gemeenschappen uit te voeren.
- In Brazilië 104 professionals getraind om seksuele uitbuiting te herkennen en te kunnen doorverwijzen naar de juiste hulpverlener. Zij werken in de zorg, binnen de gemeente en in de rechtspraak.
- in India en Indonesië gewerkt aan het herkennen van signalen van seksuele uitbuiting om ervoor te zorgen dat er meldingen komen en er maatregelen genomen kunnen worden. Dit gebeurde binnen verschillende dorpscomités en jeugdleden, waardoor meisjes en vrouwen zich beter beschermd voelen.
- in de Filippijnen 345 professionals getraind die werkzaam zijn in de toeristische sector, met betrokkenheid van het ministerie van Toerisme. Hierdoor kunnen zij signalen van seksuele uitbuiting herkennen en maatregelen nemen om het tegen te gaan.
- twee evenementen georganiseerd samen met de VN Speciaal Rapporteur inzake kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie en de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties inzake Geweld tegen Kinderen over kinderbescherming binnen het toerisme. We vroegen extra aandacht voor het reguleren van vrijwilligerstoerisme, specifiek het weeshuistoerisme, en het treffen van maatregelen die kinderen beschermen tegen misstanden.

4.6.4 PROTECTING CHILDREN IN TOURISM

In dit project werkt Defence for Children – ECPAT Nederland met TUI Care Foundation en Plan International Nederland aan de preventie en bestrijding van Seksuele Uitbuiting van Kinderen in de toeristische bestemming Phang Nga, Thailand. Onze partner ECPAT International staat lokale ketenpartners van TUI en andere bedrijven in de reis- en toerismebranche bij om aan hun zorgplicht te voldoen. Dit doen we met training en beleidsontwikkeling, in samenwerking met en met financiering van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), in het kader van het Fonds Bestrijding Kinderarbeid.

Sinds het einde van de coronacrisis neemt het aantal internationale toeristen dat naar Thailand reist weer toe. De vraag naar arbeid neemt daarmee ook toe, maar werkgevers zijn nog steeds huiverig om personeel in vaste dienst te nemen. Dit betekent dat er extra inspanningen gedaan moeten worden om iedereen voldoende bewust te maken van situaties waarin kinderen uitgebuit worden. Er is veel arbeidsmigratie vanuit Myanmar, waaronder ook kwetsbare minderjarigen. Dit leidde tot taalbarrières, die voor een deel opgelost konden worden door Birmees sprekende medewerkers bij de projecten te betrekken.

In 2023:

- Zijn 117 toerisme-organisaties en 284 toerismeprofessionals getraind in het tegengaan van Seksuele Uitbuiting van Kinderen en in het verschaffen van goede arbeidsomstandigheden volgens de in de toerismebranche bestaande Gedragscode (The Code).
- Werd in twee workshops met 88 deelnemers samengewerkt aan een gemeenschappelijke aanpak van Seksuele Uitbuiting van Kinderen. Dit zijn medewerkers van toerisme-organisaties, de Thaise Kinderbescherming, politie en veiligheidsdiensten. Vervolgens hielpen we hen om het daar gemaakte actieplan te implementeren en om daarvoor de benodigde financiering te vinden.
- Deelnemer: ‘De workshop heeft mijn ogen geopend voor hoeveel we als hotelpersoneel kunnen doen om kinderen te beschermen.’

- Werden leraren, dorpsleiders, verpleegkundigen, (informele) leiders en gezondheidsvrijwilligers in 58 dorpen geïnformeerd over de risico's en het voorkomen van Seksuele Uitbuiting van Kinderen.
- Leerden we zo'n 200 kinderen om hun leeftijdsgenoten te informeren over en te trainen in de risico's van seksuele uitbuiting en wat ze daar zelf tegen kunnen doen. We leerden hen hoe ze bij de politiek op kunnen komen voor hun rechten, onder andere door het gebruik van sociale media en campagneactiviteiten. Bovendien konden 50 kinderen deelnemen aan de online dialoog met de VN Speciaal Vertegenwoordiger Geweld tegen Kinderen.
- Deelnemer: 'Voor en tijdens de training voelde ik me gestrest en onzeker, maar na afloop was ik opgelucht en blij, trots op mezelf en al mijn teamgenoten.'
- Zorgden we voor een meldpunt waar kinderen die slachtoffer zijn, of dreigen te worden, terecht kunnen voor hulp en advies.

4.6.5 OEKRAÏNE

De jarenlange samenwerking van Defence for Children Nederland met de All-Ukrainian Foundation for Children's Rights (AUFGR) is sinds het begin van het conflict in Oekraïne in februari 2022 gericht op het verlenen van noodhulp. Met behulp van fondsen van de Stichting Samenwerkende Hulporganisaties van giro 555, die we via Plan International Nederland ontvingen, en de Stichting Nieuwe Waarde steunt Defence for Children Nederland AUFGR met activiteiten op het gebied van psychosociale hulp, bescherming, voedselhulp en hygiënevoorzieningen. Dit is bestemd voor kinderen in een groot aantal door het conflict getroffen regio's en in regio's waar mensen worden opgevangen die voor het geweld zijn gevlucht. Speciale kindvriendelijke plekken zijn op verschillende locaties ingericht. Kinderen en ouders kunnen daar professionele psychosociale hulp ontvangen en even op adem komen.

AUFGR heeft een sterke positie in Oekraïne en werkt nauw samen met lokale, regionale en nationale autoriteiten. Dit zorgt voor een duurzame inbedding van de hulp. Daarnaast werd door de lokale organisatie Faith Hope Love met financiële steun vanuit Nederland psychosociale hulp verleend aan ontheemde vrou-

wen en hun kinderen in Odessa. Ook verstrekke zij voedsel, medische- en hygiënepakketten.

De oorlog in Oekraïne die in februari 2022 begon, leidde ook in 2023 tot aanhoudende vijandelijkheden. De humanitaire situatie verslechterde steeds verder. Veel mensen hebben hun woonplaats moeten verlaten, bijna 4 miljoen mensen binnen Oekraïne moesten een veilig heenkomen zoeken. Zo'n 40% van de bevolking van Oekraïne heeft humanitaire hulp nodig, zeker in de gemeenschappen dichtbij de frontlinie in het oosten en het zuiden van het land. Voor ruim 3 miljoen mensen is de nood daar zeer ernstig. De oorlog heeft een verwoestend effect op de economie, waardoor mensen steeds armer en afhankelijker van hulp worden. Grote schendingen tegen burgers, waaronder kinderen, hebben miljoenen mensen blootgesteld aan traumatische ervaringen en geestelijke gezondheidsproblemen. Dit heeft invloed op het welzijn van kinderen. Scholen, ziekenhuizen en andere belangrijke infrastructuur waarvan met name kinderen afhankelijk zijn, worden nog steeds beschadigd of verwoest. Een groot deel van de lokale bevolking is ontheemd.

In 2023 werden met de activiteiten van AUFGR 32.746 kinderen bereikt (16.094 jongens en 15.652 meisjes in de leeftijd van 0 tot 16 jaar). Bijna 6.000 vrijwilligers, zo'n 7.500 ouders, 5.000 professionals (psychologen, sociaal pedagogen, politieagenten, maatschappelijk werkers), 130 jonge activisten en 2.300 vertegenwoordigers van lokale, regionale en nationale autoriteiten waren bij het project betrokken. Bijna 2.000 personen (3% van de mensen die we bereikten) waren kinderen en volwassenen met een handicap.

AUFGR coördineert vanuit haar hoofdkantoor in Kyiv de activiteiten in 19 andere regio's van Oekraïne, de zogeheten oblasten. De organisatie heeft een landelijk netwerk van regionale en humanitaire coördinatoren, psychologen en andere professionals, vrijwilligers en jonge mensenrechtenverdedigers. AUFGR zorgt tevens voor training, online monitoring en coaching van alle betrokkenen. Onder-

werpen die daarbij aan de orde komen zijn kinderrechten, kinderbescherming, verantwoord ouderschap, verlenen van noodhulp, het geven van adequate psychosociale ondersteuning en internationale normen voor de bescherming van kinderen tijdens een oorlog.

De medewerkers van het hoofdkantoor zijn regelmatig op werkbezoek op de plekken waar de activiteiten worden uitgevoerd. Minstens 54 lokale en regionale overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor kinderen, waren betrokken bij tweemaandelijks workshops die door AUFCCR werden georganiseerd om kennis te delen over kinderrechten en kinderbescherming. Verder deelde AUFCCR haar informatie over de situatie en de behoeften van de meest kwetsbare kinderen met de vertegenwoordiging van UN OCHA (de noodhulporganisatie van de Verenigde Naties).

Met de activiteiten van lokale NGO Faith Hope Love ontvingen 3.430 kinderen in Odessa individuele psychologische begeleiding, groeps- en creatieve therapie. Voor vrouwengroepen werden verschillende bijeenkomsten georganiseerd gericht op stress- en traumaverwerking en psychologische begeleiding. Aan 150 minderjarige ontheemden is humanitaire hulp verleend in de vorm van voedselpakketten en hygiënekits.

De 10 jarige Anna, die door AUFCCR werd geholpen

‘In maart 2022 werd ons dorp bezet door Russische soldaten. Er reden tanks door de straten. Het was eng. Er brandde constant iets en er was rook. We hadden geen telefoon-aansluiting of elektriciteit. Het was koud. Ons dorp ligt dicht bij de frontlinie. We werden geëvacueerd naar het westen van Oekraïne. We hadden geen geld en mijn moeder had hulp nodig. Via een meisje kwam ik in contact met de coördinator van een Child-Friendly Space (CFS). We kregen individuele- en groepstherapie en hadden een steungroep. Nu is alles in orde met ons. Dit is misschien het begin van een nieuw gelukkig leven.’

Yevgeniya Pavlova (AUFCCR)

‘Defence for Children Nederland werkt al lang samen met AUFCCR. De oorlog in Oekraïne bedreigt het leven en het welzijn van 7,5 miljoen kinderen. Zij ondervonden geweld, isolatie, werden gescheiden van hun familie en verloren geliefden, konden niet naar school of naar de dokter. Defence for Children Nederland heeft ons enorm geholpen met hun financiële steun en hun informatie en deskundigheid. Onze samenwerking in oorlogsomstandigheden was intensief en moeilijk, maar ook heel productief. Samen hebben we geweldig werk geleverd!’

4.7 SAMENWERKINGSVERBANDEN

Defence for Children Nederland doet haar werk vaak in samenwerking met partnerorganisaties. Samen hebben we meer kennis, invloed en slagkracht en leveren we een grotere bijdrage aan een rechtvaardige(re) toekomst voor kinderen. In gezamenlijkheid kunnen we een bredere achterban betrekken, meer maatschappelijk draagvlak creëren en meer invloed uitoefenen op de politiek. We werken daarom samen in meerdere strategische coalities:

Kinderrechtencollectief

In het Kinderrechtencollectief bundelen organisaties hun krachten om op te komen voor de belangen van kinderen en toe te zien op de borging van kinderrechten in de Nederlandse wet, beleid en praktijk. Het Kinderrechtencollectief bestaat uit de kernleden Augeo, Defence for Children Nederland, Kinderpostzegels, Nationale Jeugd Raad (NJR), Save the Children en Terre des Hommes, met als adviseur het Nederlands Jeugdinstituut. Het Kinderrechtencollectief heeft naast de kernleden vele andere partners.

Elke vijf jaar verzorgen wij een rapportage aan het VN-Kinderrechtencomité met onze visie op de stand van zaken rondom kinderrechten in Nederland. Wij monitoren de aanbevelingen die het comité aan de Nederlandse overheid doet, en wij adviseren de regering over de implementatie van de aanbevelingen en de benodigde verbeteringen voor het waarborgen van de in het VN-Kinderrechtenverdrag vastgelegde rechten.

In 2023 lanceerden we www.kinderrechteninbeweging.nl, waarmee het Kinderrechtencollectief jaarlijks laat zien hoe ver de overheid is met het opvolgen van de adviezen van het VN-Kinderrechtencomité. Kinderrechten in Beweging brengt elk jaar de data en beleidsveranderingen van het afgelopen jaar in beeld. Het laat op tien thema's zien waar beweging in zit en waar nog veel meer actie op moet worden ondernomen. We bespraken de uitkomsten

tijdens de eerste Nationale Kinderrechtendialoog met beleidsmedewerkers van vijf departementen.

Better Care Network

Better Care Network Nederland (BCNN) is een netwerk van individuen en Nederlandse organisaties die hulp bieden aan kinderen zonder adequate ouderlijke zorg in ontwikkelingslanden. Naast Defence for Children Nederland, die voorzitter is van de stuurgroep, bestaat het netwerk uit Kerk in Actie, Wereldkinderen, SOS Kinderdorpen, Wilde Ganzen, Stichting WereldOuders, Free a Girl, Stichting Kinderperspectief en Red een Kind.

In overeenstemming met de doelstelling bouwde BCNN in 2023 verder aan het kweken van meer bewustzijn over de schadelijkheid van het opgroeien in kindertehuizen en het doen van vrijwilligerswerk en stages in kindertehuizen. Uit gesprekken met onderwijsinstellingen en koepelorganisaties, op discussiefora van reizigers en sociale media, en uit door donateurs van weeshuizen gestelde kritische vragen, blijkt dat daarin ook in 2023 vooruitgang is geboekt.

Ook begeleidde BCNN zeven particuliere initiatieven die residentiële zorg bieden aan kinderen in Kenia, Brazilië, Peru, Filipijnen, Nepal en Ghana. Gedurende het intensieve coachingstraject maakten ze een plan om meer familiegericht te gaan werken en kinderen terug te begeleiden naar hun families.

Internationaal deelde BCNN haar kennis en ervaring met de VN Speciaal Rapporteur inzake kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie. Dit gebeurde onder andere door het publiceren en presenteren van een case study over het reguleren van vrijwilligerstoerisme, en specifiek ook weeshuistoerisme vanuit Nederland. Dit vond plaats tijdens een bijeenkomst in New York op 10 oktober.

Werkgroep Kind in AZC

De Werkgroep Kind in azc is een coalitie van Defence for Children Nederland, VluchtelingenWerk Nederland, De Vrolijkheid en Save the Children Nederland. Het doel is om ervoor te zorgen dat de asielopvang voor kinderen voldoet aan de eisen van het VN-Kinderrechtenverdrag. De Werkgroep zet zich in voor een veilige gezinssituatie en leefomgeving, goede gezondheidszorg, goed onderwijs en adequate hulpverlening in de reguliere asielzoekerscentra of in tijdelijke noodopvangcentra. Hier verblijven 10.000 kinderen met hun ouders en 3.000 kinderen zonder hun ouders.

In 2023 leverden we input voor de spreidingswet om hierin minimale kwaliteitssnormen op te nemen voor kindvriendelijke asielopvang. We brachten bij de politiek onder de aandacht dat veel kinderen in de asiel(nood)opvang als gevolg van de vele verhuizingen geen onderwijs ontvangen en onvoldoende toegang tot de gezondheidszorg hebben. De Werkgroep roept al jaren op om de vele verhuizingen van kinderen tegen te gaan. Dit constant verplaatsen leidt ertoe dat kinderen psychische klachten als angst, depressie, slaapproblemen, prikkelbaarheid, verlies van vertrouwen en demotivatie ontwikkelen. Dit staat een gezonde ontwikkeling in de weg.

Breed Mensenrechten Overleg (BMO)

Het Breed Mensenrechten Overleg (BMO) is het samenwerkingsverband van NGO's in Nederland dat in gesprek gaat met het Ministerie van Buitenlandse Zaken over mensenrechten. Diverse gesprekken hebben plaatsgevonden op het niveau van medewerkers, ambassadeurs en met de minister. Hierbij werd specifiek ingegaan op de afnemende ruimte van het maatschappelijk middenveld en van mensenrechtenverdedigers.

In deze gesprekken bracht Defence for Children Nederland ook concrete signalen van haar partners in het buitenland naar voren. Samenwerkingspartners zijn onder andere Amnesty International, COC Nederland, Cordaid, Free Press Unlimited, Hivos, Justice and Peace, Arisa, Lawyers for Lawyers, Nederlands Helsinki Comité, Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten, Oxfam Novib, Peace Brigades International, PAX, RNW Media en International Campaign for Tibet.

Zie ook online;

[Kinderrechtencollectief](#)

[Better Care Network Nederland](#)

[Werkgroep Kind in azc](#)

[Breed Mensenrechten Overleg \(BMO\)](#)

5. COMMUNICATIE EN PUBLIC AFFAIRS

Met onze communicatie en Public Affairs vergroten we de betrokkenheid van een brede doelgroep bij kinderen, kinderrechten en onze organisatie. Onze doelgroepen bestaan onder andere uit politici en beleidsmakers, professionals uit het veld, hulpverleners, ouders en onze financiers en donateurs.

Onze communicatie is gericht op het brengen van verandering voor kinderen en kinderrechten. We zorgen ervoor dat kinderrechten op de agenda's staan van politici en beleidsmakers en dat wij onze visie en kennis met hen en andere professionals delen. Wij verstrekken hen actuele informatie en signalen uit de samenleving. Andersom informeren wij het brede publiek over ontwikkelingen op het gebied van kinderrechten. Door middel van publiciteit stellen we (dreigende) kinderrechtschendingen aan de kaak. Wij delen nieuws over ons werk in de media en via onze sociale mediakanalen. Speciale aandacht hebben we voor de communicatie met onze financiers.

Websites en sociale media

Gedurende het jaar 2023 hebben ruim 69.267 bezoekers de website defenceforchildren.nl bezocht. Dat is minder (15%) dan in 2022 toen 81.711 mensen de site bezochten. In totaal bekeken zij 230.188 pagina's, dat is flink meer dan in 2022 toen er 189.330 pagina's werden bekeken. Het best gelezen nieuwsbericht van 2023 gaat over de uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens, over de leefomstandigheden in kamp Moria en Samos.

We verspreiden ons nieuws maandelijks ook via onze nieuwsbrief, waarmee we een kleine 2.000 mensen bereiken.

Het aantal mensen dat ons volgt op onze sociale mediakanalen X (voorheen Twitter), LinkedIn, Facebook en Instagram nam toe. De best scorende posts van 2023 op onze sociale mediakanalen zijn:

in | LinkedIn

Op 11 december 2023 dient het hoger beroep tegen de Nederlandse Staat en drinkwaterbedrijven Dunea en PWN in de zaak over waterafsluitingen bij gezinnen met kinderen. Defence for Children Nederland en het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) kunnen zich niet vinden in de overwegingen van de rechtbank om in Nederland waterafsluitingen toe te blijven staan

bij gezinnen die de rekening niet kunnen betalen. Zowel de wetgeving, het beleid als de praktijk zijn volgens de organisaties in strijd met fundamentele kind- en mensenrechten. Ook de Kinderombudsman en de United Nations speciaal rapporteur voor water en hygiëne, spraken zich onlangs uit tegen waterafsluitingen. 'De overheid en de drinkwaterbedrijven snijden Nederlandse kinderen af van hun meest basale levensbehoefte en geven hiervoor geen enkele juridische of anderszins onderbouwde rechtvaardiging,' aldus Merel Hendrickx, advocaat bij Stichting PILP. 'Dat de rechtbank dit heeft toegestaan, vinden cliënten onterecht. De oproepen van de Kinderombudsman en de VN-rapporteur sterken hen in de overtuiging dat rechters hier opnieuw naar moeten kijken.'

Meer informatie: <https://is.gd/CtuIXL>

f | Facebook

Kijktip! Ariana (12 jaar) woont al negen jaar in Nederland, maar weet niet of ze hier mag blijven. Vanavond is ze te zien in het Jeugdjournaal! Wij vinden dat het tijd is voor een oplossing, voor Ariana en voor honderden andere kinderen die in dezelfde situatie zitten. Kinderen die al langer dan 5 jaar in Nederland wonen en nog steeds in

onzekerheid leven, zouden een verblijfsvergunning moeten krijgen. Kinderen hebben immers zekerheid, veiligheid en houvast nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen en gezond op te groeien. Meer informatie: <https://is.gd/dsLBqX>

📷 | Instagram

Vandaag is Renée, medewerker van Nederland, aanwezig bij de 'Dag van de #Bestaanszekerheid' van @fnv_vakbond in #Amsterdam. Want Defence for Children Nederland maakt zich zorgen om kinderen in Nederland die in armoede opgroeien. Armoede onder kinderen moet aangepakt worden. Want kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen hebben meer kans op een slechte gezondheid, op lager dan gemiddelde schoolre-

sultaten en zij lopen een groter risico om in aanraking te komen met kindermishandeling en verwaarlozing. #stemvoorkinderen

Meer informatie: <https://is.gd/uQt4kU>

In de media

In de media brengen we het werk van Defence for Children Nederland continu onder de aandacht bij diverse doelgroepen. Zo zetten we onderwerpen als migratie, armoede, jeugdhulp en uitbuiting op de agenda. We positioneren Defence for Children Nederland als brede (internationale) kinderrechtenorganisatie.

Belangrijke onderwerpen in de media waren:

- Lancering campagne 'Ze zijn al Thuis' voor gewortelde kinderen, met onder andere een item in [Nieuwsuur](#) en het [Jeugdjournaal](#). Ook bij [Koffietijd](#) was er aandacht voor dit onderwerp. We vragen aandacht voor de onhoudbare situatie van honderden kinderen die in Nederland geworteld zijn, maar nog steeds geen duidelijkheid hebben over hun verblijfsstatus. Deze kinderen gaan hier naar school, zitten op sportclubs en hebben Nederlandse vrienden. Zonder verblijfsvergunning is hun toekomst heel onzeker, waardoor zij worden geschaad in hun ontwikkeling. In een symbolische wachtkamer op het grasveld tegenover de Tweede Kamer zaten op 12 april kinderen die naar Den Haag kwamen om hun verhaal aan politici te vertellen. In diverse media als [Hart van Nederland](#), [NRC](#), [NOS Jeugdjournaal](#) en [NPO Radio 1](#) was de actie zichtbaar.

Koffietijd | Juri (16) heeft geen verblijfsvergunning

Gewortelde kinderen zoals Liwaa, Milena en Juri leven elke dag met de angst om uitgezet te worden naar een land dat ze niet of nauwelijks kennen. Al jaren voert Nederland actie voor deze groep kinderen en ondersteunen we hen op de Kinderrechtenhelpdesk in hun individuele procedures. De campagne bestaat uit een petitie, een wetsvoorstel

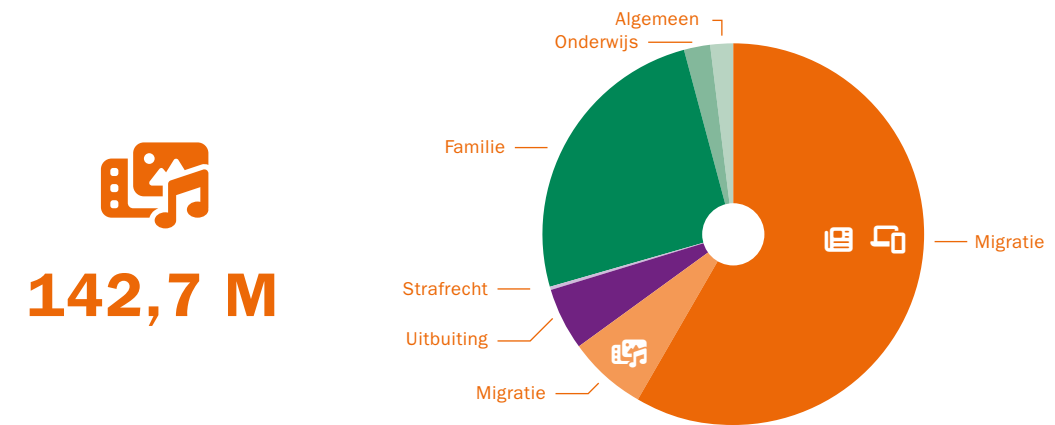
in samenwerking met politieke partijen, video's met persoonlijke verhalen, een rapport met context, gedegen onderzoek en de ondubbelzinnige boodschap dat kinderen die in Nederland geworteld zijn een permanente verblijfsvergunning dienen te krijgen. In 2023 won Defence for Children Nederland met deze campagne de Hoogvlieger Award van het Expertise Centre Humanitarian Communication. Het expertisecentrum waardeert het feit dat veel organisaties de rug recht houden en door solidariteit gevormde campagnes over migratie lanceren.

Juri (17 jaar) kwam naar Nederland toen hij 4 jaar oud was en leeft nu al meer dan 13 jaar in onzekerheid: 'Heel gaaf dat de campagne een prijs heeft gewonnen. Ik ben heel blij dat de campagne zo goed ontvangen is, dat is ook verdiend. Ik hoop dat we hiermee alleen maar vooruit kunnen gaan. Door de campagne van Defence for Children Nederland konden ik en vele kinderen gezien en gehoord worden.'

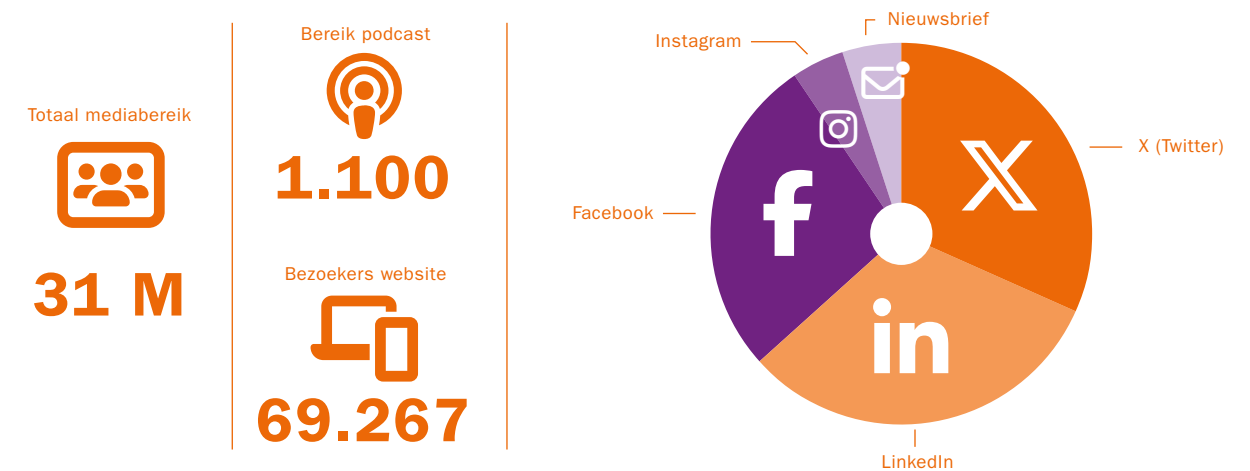
Ook Zahraa (20) is blij met de prijs. Ze is al ruim acht jaar in Nederland. Zahraa is erg verdrietig omdat ze al zo lang in onzekerheid leeft: 'Het voelt alsof mijn leven niks betekent. De tijd tikt door en anderen gaan verder, maar ik blijf steeds op hetzelfde punt staan.' Ze hoopt dat er snel duidelijkheid komt in haar zaak.

De 16 jarige Liwaa vindt het terecht dat de video een award heeft gewonnen. 'Kinderen zonder verblijfsvergunning leven in een moeilijke situatie. De campagne heeft mij hoop gegeven voor de toekomst. Ik ben blij met de prijs!'

- NPO 1 besteedde aandacht aan de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind. Carrie van der Kroon was in de uitzending om te vertellen over de staat van kinderrechten in Nederland, wat de aandachtspunten zijn en hoe we de rechten van het kind kunnen verbeteren.
- Op verschillende momenten was er aandacht voor de ‘Recht op Water’-zaak, die Defence for Children Nederland met NJCM voert tegen de Nederlandse staat en twee drinkwaterbedrijven. In februari riepen de Kinderombudsman en de VN-rapporteur voor water en hygiëne bij Nieuwsuur op tot het stoppen van waterafsluitingen bij gezinnen met kinderen. Ook lokaal was er aandacht voor de zaak, zoals in De Limburger. In december 2023 diende het hoger beroep in de rechtszaak. Trouw publiceerde daar een uitgebreid artikel over en interviewde de advocaat die ons vertegenwoordigt.
- Uit nieuw onderzoek van Defence for Children Nederland, ‘Dweilen met de Kraan open’ gepubliceerd in juni 2023, blijkt dat de ontwikkeling van kinderen in gezinslocaties ernstig wordt geschaad door de slechte leefomstandigheden. Het huidige systeem is desastreus voor het mentale welzijn van de kinderen. Bovendien krijgen kinderen in de gezinslocaties niet de jeugdhulp die ze nodig hebben. Gezinslocaties maken het voor gemeenten onmogelijk hun jeugdzorgplicht op grond van de Jeugdwet uit te voeren. Defence for Children Nederland roept de overheid op gezinslocaties in hun huidige vorm als opvangvorm af te schaffen. Verschillende media hebben aandacht besteed aan het rapport, zoals NOS.nl en het Nederlands Dagblad.

Illustratie 8 | Mediabereik per thema

Illustratie 9 | Mediabereik per kanaal

Onze website werd bekeken door ruim 69.267 bezoekers die in totaal 230.188 pagina's bekeken. Het totale mediabereik bedroeg 31.098.615 mensen. Met onze podcast Recht van Spreken bereiken wij 1.100 mensen en 1.174 mensen staan ingeschreven voor onze (digitale) nieuwsbrief. Via onze social media bereiken wij mensen die ons volgen. Het aantal volgers per social mediakanaal is: 7.691 volgers op LinkedIn, 7.683 volgers op X (voorheen Twitter), 6.543 volgers op Facebook en 1.093 volgers op Instagram.

Public Affairs

Defence for Children Nederland stelde in 2023 een public affairs adviseur aan die de beleidsbeïnvloeding een extra impuls kon geven. Deze medewerker is belast met het strategisch initiëren en onderhouden van contacten met politici, en heeft als taak de inzichten en bevindingen van onze organisatie effectief te vertalen naar de politieke besluitvormingsprocessen in Den Haag, en waar relevant ook op gemeentelijk niveau en in Brussel. Omgekeerd is het ook de verantwoordelijkheid van deze adviseur om ontwikkelingen binnen het politieke landschap te identificeren en Defence for Children Nederland strategisch te adviseren over hoe effectief te reageren in het belang van kinderen die door deze ontwikkelingen beïnvloed zouden kunnen worden. Zo konden we effectief inspelen op veranderingen en politici overtuigen van de noodzaak om kinderrechten te verankeren in de wetgeving. Er is een nauwe samenwerking met de programmamedewerkers van de vijf thematische programma's.

Enkele resultaten die we bereikten:

Migratie:

- De woordvoerders van 9 politieke partijen van de Commissie Justitie & Veiligheid in de Tweede Kamer boden we het onderzoeksrapport 'Dweilen met de Kraan open' aan. Met een campagne, brieven en Kamervragen, en vragen gesteld aan de staatssecretaris lieten we de noodzaak zien van het afschaffen van de gezinslocaties. Hiermee hebben we duidelijk op de kaart gekregen dat het huidige asielstelsel niet geschikt en zelfs schadelijk is voor de ontwikkeling van kinderen. Ook hebben we (nogmaals) duidelijk gemaakt dat het inhumain is dat een grote groep gewortelde kinderen in Nederland woont en verblijft in sobere gezinslocaties.

Familie:

- Door de inspanningen in onze rechtszaak en campagne 'Recht op Water', die aandacht vraagt voor de gevolgen voor kinderen van het afsluiten van de watertoevoer, werd de motie Kat (D'66) aangenomen. Deze draagt de regering op om in gesprek te treden met drinkwaterbedrijven en gemeenten zodat zij geen huishoudens meer afsluiten van het water vanwege betalingsproble-

men. Hierin wordt de mogelijkheid meegenomen om een drinkwaterfonds op te richten.

Seksuele uitbuiting:

- Defence for Children Nederland heeft zich ingezet voor het voorstel van de Europese Commissie om te komen tot een verordening die regels vastlegt waar technologiebedrijven zich aan dienen te houden. Dit ter voorkoming en bestrijding van de online verspreiding van materiaal over seksueel misbruik van kinderen. Defence for Children – ECPAT Nederland werkt hierin internationaal samen met de European Child Sexual Abuse Legislation Advocacy Group (ECLAG) en nationaal met een wisselende coalitie aan Nederlandse NGO's die zich uitspreken tegen seksueel misbruik van kinderen. Om het belang van deze wetgeving voor het voetlicht te brengen, hebben we meegewerkt aan een publiekscampagne. Ook hebben we de woordvoerders in de Tweede Kamer, Europarlementariërs en de minister Justitie en Veiligheid meerdere brieven gestuurd en verwittigd via gesprekken. Dit heeft geleid tot het overnemen van diverse aanbevelingen ten aanzien van kinderrechten.

Verkiezingen

2023 was een jaar van verkiezingen. Het kabinet viel over de voorgenomen beperkingen op het recht op gezinshereniging. Dit raakt direct een belangrijk thema binnen ons thematische programma Migratie. Defence for Children Nederland heeft contact gezocht met diverse politieke partijen om het belang van kinderrechten binnen de context van asiel- en migratiebeleid te benadrukken. In de aanloop naar de verkiezingen in november 2023 hebben we het belang van kinderrechten en de implementatie ervan onder de aandacht gebracht van de programmacommissies van alle politieke partijen en hebben we kandidaat Kamerleden gesproken en van advies voorzien. We ontwikkelden de [Kieshulp stemvoorkinderen.nl](https://www.kieshulpstemvoorkinderen.nl)

Kieshulp

In deze kieswijzer zijn de partijprogramma's geëvalueerd op basis van cruciale thema's voor kinderen en hun rechten. Asiel en migratie, bestaanszekerheid, jeugdzorg, klimaat, onderwijs, ontwikkelingssamenwerking, participatie, strafrecht en uitbuiting. Deze analyse resulteerde in een score voor de politieke partijen, waarbij groen duidde op

beleidsvoorstellen die de positie van kinderen versterken, en rood op voorstellen die negatief zouden uitpakken voor kinderen.

Vijf politieke partijen hebben gereageerd op deze kieswijzer met het verzoek onze criteria en standpunten toe te lichten. Hieruit zijn interessante gesprekken en contacten voortgekomen. Die hebben we aangegrepen om onze standpunten nogmaals voor het voetlicht te brengen en uit te leggen wat die impact op kinderen precies is. De partijen waren vooral geïnteresseerd in het tegengaan van (seksuele) uitbuiting, klimaat, inclusief onderwijs en ontwikkelingssamenwerking.

Stemvoorkinderen.nl is bezocht door ruim 30.000 mensen. De sociale mediaberichten hadden met ruim 193.000 mensen ook een groot bereik. Veel mensen hebben op onze kieswijzer gereageerd, via sociale media en via de mail.

Tijdens de verkiezingscampagneperiode vroegen we op sociale media aandacht voor het ongegronde frame dat sommige partijen verkondigen, namelijk dat het Nederlandse asielsysteem een aanzuigende werking heeft. We riepen op tot een humaan asielsysteem waarbij het een-status-systeem gehandhaafd blijft en kinderrechten overeind blijven. We schreven meerdere artikelen op onze website over de verkiezingen en politieke ontwikkelingen.

Voorlichting over kinderrechten

Als juridische kinderrechtenorganisatie geven we voorlichting over de in het VN-Kinderrechtenverdrag opgenomen kinderrechten, onder andere via de website kinderrechten.nl en aan de hand van werkboekjes en het Grote Kinderrechtenspel. Daarnaast beheren wij ons eigen podcastkanaal 'Recht van Spreken'. Van de vijf podcastafleveringen die in 2023 uitkwamen, trok de aflevering over Oekraïne de meeste luisteraars. We streven ernaar ervaringsdeskundige kinderen of jongeren aan het woord te laten.

Taalgids

We hebben een [online taalgids](#) gepubliceerd om discriminatie en polarisatie rondom migratie te voorkomen. Met deze gids wil Defence for Children Nederland de discriminatie en polarisatie aanpakken waarmee kinderen in migratie worden geconfronteerd. Negatieve framing en verkeerde informatie hebben een negatieve invloed op de

betrokkenheid van zowel het publiek als professionals bij deze kinderen. Het leidt tot (een verhoogd risico op) schendingen van kinderrechten. Hoewel er daarbij vaak geen sprake is van onwil, hebben vooroordelen en misvattingen wel degelijk invloed op kinderen in migratie. Jongeren vertellen in de taalgids wat de verschillende termen met hen doen. De taalgids is in nauwe samenwerking met gewortelde kinderen zonder verblijfsvergunning en de jongerenambassadeurs ontwikkeld.

6. FONDSSEN EN BESTEDINGEN

Ons werk voor kinderen is niet mogelijk zonder de financiering die we mogen ontvangen. We werven actief fondsen bij institutionele donoren en overheden, bedrijven, fondsen, stichtingen en bij particulieren. We zijn als organisatie afhankelijk van hun subsidies, financiële bijdragen en donaties. We laten daarom via onze website, sociale mediakanalen en rapportages zien wat wij doen met de bijdragen die we van hen ontvangen.

BATEN PER INKOMSTENBRON

	2023	2022	2021
Baten van particulieren	62.267	97.785	48.238
Baten uit nalatenschappen	-	19.684	88.000
Baten van bedrijven	7.701	10.875	1.481
Baten van loterijorganisaties	515.447	670.541	1.062.547
Baten van subsidies van overheden	2.769.879	2.225.764	2.861.310
Baten van andere organisaties zonder winststreven	2.456.784	1.873.456	1.289.304
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	2.569	5.227	3.161
Overige baten	17.050	-	-
Totaal	5.831.698	4.903.331	5.354.042

Tabel 1: Baten per inkomstenbron (alle bedragen zijn in euro's)

Particulieren en bedrijven

In 2023 ontvingen wij bijdragen van € 25.519 van onze structurele donateurs en € 36.748 van incidentele donateurs. De meeste donateurs dragen bij op maandelijkse basis. Het is voor ons waardevol om deze steun uit de samenleving te ontvangen. Hellema Chocolateletters kwam in actie door ons een deel van

de opbrengst van hun Sinterklaasactie te geven. Verder ontvingen wij 'in kind' bijdragen van bedrijven, waaronder pro bono (juridische) dienstverlening van A&O Shearman, De Brauw Blackstone Westbroek, Stibbe, Dentons en ABN AMRO. Wij bedanken hen hierbij graag nog een keer.

Nalatenschappen

In 2021 ontving Defence for Children Nederland een legaat dat wij in overleg met de nabestaanden, over twee jaar verdeeld, besteden aan empowerment van meisjes en het beschermen van meisjesrechten binnen twee projecten in West-Afrika (het Mano Riviergebied en Noord-Ghana). De resultaten die we hiermee in 2023 behaalden, zijn beschreven op pagina 23.

Loterijorganisatie

Defence for Children Nederland ontvangt sinds 2010 als partner een jaarlijkse bijdrage van € 500.000 per jaar van de Nationale Postcode Loterij. Hierdoor hebben wij meer kunnen betekenen op de gebieden Seksuele Uitbuiting van Kinderen, armoede, migratie en jeugdzorg. Zo wist Defence for Children Nederland via de Kinderrechtenhelpdesk diverse keren een huisuitzetting of onnodige scheiding van kind en ouders te voorkomen. En leidde onze juridische ondersteuning tot een positieve verandering in het leven van duizenden kinderen.

In 2023 is de samenwerking geëvalueerd, en heeft de loterij besloten de samenwerking voort te zetten. Dit is een geweldige steun voor ons werk voor de rechten van kwetsbare kinderen in Nederland en wereldwijd. Het vertrouwen in onze organisatie, de constructieve support en de financiële bijdragen van de Postcode Loterij zijn van groot belang.

Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij is in 1989 opgericht om goede doelen te steunen die werken aan een rechtvaardige, groene en gezonde wereld. De loterij werft fondsen voor haar goede doelen en geeft bekendheid aan hun werk.

Marieke Rodenhuis, hoofd afdeling Goede Doelen Postcode Loterij:

‘Als Nationale Postcode Loterij steunen wij al meer dan 30 jaar organisaties die zich inzetten voor een gezonde, duurzame en rechtvaardige wereld. We steunen Defence for Children Nederland al sinds 2010 in haar strijd tegen kinderrechtschendingen, in Nederland en verder weg. Wij zijn trots dat wij, dankzij de deelnemers van de Postcode Loterij, Defence for Children Nederland ook de komende 5 jaar kunnen blijven ondersteunen en op die manier bijdragen aan positieve veranderingen in het leven van duizenden kinderen.’

Overheden

Defence for Children Nederland ontvangt ieder jaar financiering van diverse ministeries, waaronder het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de projecten She Leads en Down to Zero SUFASEC. Van het ministerie van Volksgezondheid,

Welzijn en Sport voor de voorlichting over kinderen rechten in Nederland en van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de bestrijding van Seksuele Uitbuiting van Kinderen. Tevens ontvangt Defence for Children Nederland financiering van de Europese Unie.

Overheden

	2023
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	386.642
Ministerie van Justitie en Veiligheid	63.185
Ministerie van Buitenlandse Zaken – She Leads	1.359.239
Ministerie van Buitenlandse Zaken – SUFASEC Down to Zero	949.166
Europese Commissie	10.607
Overige	1.040
Totaal	2.769.879

Tabel 2: Baten van subsidies van overheden 2023 (alle bedragen zijn in euro's)

Voorlichting kinderrechten

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport financiert Defence for Children Nederland in 2023 met een bedrag van € 386.642 om in Nederland voorlichting te geven over kinderrechten. Hiermee worden onder andere de website www.kinderrechten.nl mogelijk gemaakt en adviestrajecten over kinderrechten bij gemeenten. Het draagt bij aan bewustwording over kinderrechten bij gemeenten, door middel van maatwerktrajecten. In 2023 werd een deel van de subsidie tevens gebruikt voor activiteiten in gesloten jeugdzorginstellingen uitgevoerd door NJR en voor ‘Kinderrechten in Beweging’, een jaarlijks overzicht van de stand van zaken in Nederland betreffende kinderrechten en de eerste Nationale Kinderrechtendialoog met de Nederlandse overheid over de naleving van kinderrechten in ons land.

Andere organisaties zonder winststreven

Adessium Foundation – programma Migratie, programma Seksuele Uitbuiting van Kinderen en onderzoek kinderrechten en de digitale wereld

Augeo – Redactielidmaatschap Augeo Magazine binnen programma Familie

Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel – programma Seksuele Uitbuiting van Kinderen systemic change

Dioraphte – Kinderrechtenhelpdesk

FNO – programma Inclusief Onderwijs

Janivo – Organisatiefinanciering en financiële bijdrage aan project Spiegelbijkomsten binnen het programma Familie

Kansfonds- programma Migratie

Nederlands Jeugdinstituut – Kinderrechtentoets bij Richtlijnen jeugdzorg binnen het programma Familie

OAK Foundation – programma Seksuele Uitbuiting van Kinderen

Plan International Nederland – Giro 555 Oekraïne onder programma Familie

Save the Children Nederland – programma Familie

Steunfonds Pro Juventute – Mulock Houwerlezing binnen het programma Familie

Stichting Boschuyzen – bijdrage aan onderzoek binnen programma Seksuele Uitbuiting van Kinderen

Stichting Het R.C. Maagdenhuis – Kinderrechtenhelpdesk Migratie

Stichting Het Gehandicapte Kind – programma Inclusief Onderwijs

Stichting Kinderpostzegels – programma's Migratie, Inclusief Onderwijs, Familie, Seksuele Uitbuiting van Kinderen

Stichting Nieuwe Waarde – Oekraïne binnen het programma Familie

Stichting Utopa – project Tweedekamerverkiezingen binnen programma Familie

Stichting Vogelgezag – bijdrage aan onderzoek binnen programma Seksuele Uitbuiting van Kinderen

Stichting Vluchtelingenwerk – Programma Migratie

Stichting Wiggers van Kerchem- Kinderrechtenhelpdesk

TUI Netherlands – programma Seksuele Uitbuiting van Kinderen

Unicef Nederland – organisatiefinanciering voor Public Affairs

Weeshuis der Doopsgezinden – programma's Familie en Migratie

Zonnige Jeugd – Kinderrechtenhelpdesk Inclusief Onderwijs

CBF-keurmerk

In 2016 heeft Defence for Children het CBF-keurmerk gekregen. In 2021 ontving Defence for Children na een uitgebreide hertoetsing opnieuw de erkenning voor categorie D van CBF. De erkenning geldt drie jaar en er vindt jaarlijks een check plaats.

ANBI-status

Defence for Children is door de overheid erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Defence for Children betaalt geen belasting over het bedrag dat wordt geschonken en kan zo haar budget optimaal aan haar doelstelling besteden.

A&O SHEARMAN

ALLEN & OVERY

CKM centrum kinderhandel & mensenhandel

DE BRAUW BLACKSTONE WESTBROEK

DENTONS

dioraphte

Down to Zero Fighting commercial sexual exploitation of children

Europese Unie

FREE PRESS UNLIMITED

Hellema CHOCOLADE

JANIVO STICHTING

Kansfonds geven om een ander

Kinderrechten.nl

Nji Nederlands Jeugdinstituut

OAK FOUNDATION

Pro Juventute

SOS KINDERDORPEN

Save the Children

She LEADS

Stibbe

KINDERPOSTZEGELS voor kinderen door kinderen

stichting nieuwe waarde

STICHTING UTOPA

TUI

Triangle

fonds

Overzicht partnerorganisaties, donoren en sponsors Inclusief overheden, in alfabetische volgorde.

7. VOORUITBLIK

In 2024 zullen we ons blijven inzetten om kinderen die met onrecht te maken krijgen te ondersteunen. Op voor ons belangrijke aandachtsgebieden als jeugdzorg, armoede, asielopvang, migratiebeleid en ontwikkelingssamenwerking verwachten we bezuinigingen en beleidswijzigingen. Qua technologische ontwikkelingen is de hoge vlucht van artificial intelligence (AI) een nieuw fenomeen. Ten aanzien van al deze uitdagingen komen wij op voor kinderen. We zullen de politieke agenda en de beleidsontwikkelingen hieromtrent nauwlettend in de gaten houden.

De reorganisatie die in 2023 is aangekondigd zal in 2024 verder zijn beslag krijgen. Per 1 januari werken we met een nieuw organogram. Een ander gevolg van de reorganisatie is dat de programma's Strafrecht en Inclusief Onderwijs in 2024 niet zullen worden voortgezet. We gaan verder met drie programma's: Familie, Seksuele Uitbuiting en Migratie. Aandachtspunt is dat we nog steeds financieel kwetsbaar zijn.

In 2024 geven wij een boost aan onze particuliere fondsenwerving. We zullen ons meer gaan richten op donateurs en hen informeren over en betrekken bij ons werk. Hun financiële steun is van belang om de beschikking te krijgen over meer vrij besteedbare middelen waarmee we snel en efficiënt kunnen inspelen op actualiteiten en nieuwe ontwikkelingen. Het proces om het aandeel van de particuliere fondsen in onze inkomstenmix te laten stijgen, zal enige jaren in beslag nemen. In 2024 willen we hiervoor een stevige basis leggen.

We werken verder aan het vergroten van de zichtbaarheid van onze organisatie en de issues rondom kinderrechten. Wij richten ons daarbij enerzijds op onze donateurs en potentiële donateurs om de steun vanuit de maatschappij te vergroten, en anderzijds op de politiek om aan te zetten tot actie om kinderrechten te implementeren. We zullen gaan kennismaken met de vele nieuwe Kamerleden van alle politieke partijen en de werkrelaties met hen verstevigen. Onze 'unique selling points' blijven we als enige juridische kinderrechtenorganisatie in Neder-

land uitdragen: de hoogstaande juridische kwaliteit van ons werk; werken aan structurele verbetering van de positie van kinderen wereldwijd; het vertalen van de signalen uit onze kinderrechtenhelpdesk en vanuit de samenleving in aanbevelingen voor beleid, wet- en regelgeving; ons lidmaatschap van twee internationale netwerken: Defence for Children International en ECPAT International.

In 2024 werken we in de programma's verder aan onze langetermijndoelstellingen.

Programma Familie

Ieder kind groeit op in een veilige en passende gezinsomgeving. We versterken de kinderrechtenvisie in de herziening van de jeugdzorg met speciale aandacht voor passende zorg, uithuisplaatsingen, voogdijkinderen en de stem van het kind. We pleiten voor het voorkomen van dakloosheid van gezinnen met kinderen en de scheiding van ouders en kinderen bij (dreigende) dakloosheid. We monitoren de situatie van minderjarigen in gesloten instellingen en de transitie van groot- naar kleinschalige instellingen, met speciale aandacht voor vrijheidsbeperkende maatregelen.

Programma Seksuele Uitbuiting van Kinderen

Alle kinderen worden beschermd tegen seksuele uitbuiting. Dit bereiken we door in de toerismesector te zorgen voor betere preventie en signalering vanuit bedrijven en professionals. We beschermen kinderen tegen seksuele uitbuiting online, door te pleiten voor het aanscherpen van regulering en maatregelen van bedrijven. We pleiten voor een kindvriendelijke, multidisciplinaire aanpak voor minderjarige slachtoffers van seksueel geweld, met speciale aandacht voor het Barnahus model. We versterken het belang van het kind in de aanpak van gemeenten tegen mensenhandel. De ervaringsdeskundigheid die is gebundeld in het Platform HOPE loopt hier als rode draad doorheen.

Programma Migratie

Het belang van het kind staat centraal in vreemdelingenwetgeving, -beleid en -praktijk. Dit bereiken we door in kaart te brengen welke gevolgen de

verwachte ontwikkelingen in het overheidsbeleid hebben voor kinderrechten in het asiel- en migratiebeleid. We analyseren en adresseren de meest urgente knelpunten ten aanzien van de rechten van langdurig verblijvende kinderen. We bevorderen kindgerichte vreemdelingenrechtelijke procedures die rekening houden met het belang van het kind, met speciale aandacht voor het kindgericht horen van kinderen (gehoor). De ervaringsdeskundigheid van de Jongerenambassadeurs speelt hierbij een cruciale rol.

Samenwerking

In 2024 zetten we de samenwerking voort in onze meerjarenprojecten in consortiumverband 'She Leads' en 'Down to Zero'. In She Leads ondersteunen we en werken we samen met partnerorganisaties die lid zijn van de netwerken Defence for Children International en ECPAT in zes landen in Afrika en het Midden-Oosten om de invloed van meisjes en jonge vrouwen in besluitvorming te vergroten op alle niveaus.

In 'Down to Zero' ondersteunen we en werken we samen met ECPAT-leden in zeven landen in Azië en Latijns-Amerika in hun aanpak om kinderen te beschermen tegen seksuele uitbuiting en voeren we met ECPAT International lobby op regionaal en internationaal niveau.

In 2024 werken we verder aan een organisatie die financieel gezond en toekomstbestendig is. Dit vraagt om het verzetten van de bakens en het verkennen van nieuwe horizonten. Dit doen wij met een ambitieus en gedreven team, met steun van stagiaires, onze vrijwilligers en onze toezichthouders en natuurlijk met al onze trouwe donateurs, financiers en supporters.

BEGROTING 2024

Alle bedragen zijn in euro's

Begroot 2024

Baten:

Baten van particulieren	40.000
Baten van bedrijven	10.000
Baten van loterijorganisaties	500.000
Baten van subsidies van overheden	3.050.948
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.658.288
Baten als tegenprestatie voor levering diensten	5.000

Som van de baten

5.264.236

Lasten:

Besteed aan doelstellingen

Seksuele Uitbuiting	3.104.368	
Familie en Kinderrechten	949.405	
Migratie en Kinderrechten	543.177	
		4.596.950

Wervingskosten

Wervingskosten		191.016
----------------	--	---------

Beheer en administratie

Kosten beheer en administratie		383.581
--------------------------------	--	---------

Som van de lasten

5.171.547

Saldo vóór financiële baten en lasten

92.689

Saldo financiële baten en lasten	-2.500
----------------------------------	--------

Saldo van baten en lasten

90.189

De Raad van Toezicht heeft in december 2023 de begroting voor 2024 goedgekeurd.

8. BEHEER EN ORGANISATIE

Defence for Children Nederland stelt zich ten doel dat kinderrechten werkelijkheid worden voor alle kinderen in Nederland en wereldwijd. Op ons kantoor in Leiden zetten onze gedreven en professionele medewerkers, gesteund door stagiaires en vrijwilligers, zich in om het verschil te maken voor kinderen. Om dit mogelijk te maken is Defence for Children Nederland continu bezig voldoende fondsen te werven om het werk te financieren en zorgen we er voor dat deze gelden goed worden geadmistreerd en zorgvuldig besteed. Dit is een uitdaging waar we ook in 2023 weer voor stonden.

Medewerkers

In 2022 kampte de organisatie met een hoog ziekteverzuim. Ook in 2023 hebben we te maken met langdurig zieken. Het gemiddeld ziekteverzuim was echter lager dan in 2022. Vooral in het eerste kwartaal is nog een piek, maar de rest van het jaar ligt het ziekteverzuim een stuk lager.

	2023	2022	2021	2020
Aantal medewerkers jaareinde	34	38	37	35
Aantal fte's jaareinde	27	30	30	29
Aantal vaste dienstverbanden	23	22	25	18
Aantal tijdelijke dienstverbanden	11	16	12	17
Gemiddeld ziekteverzuim	9,55%	12,11%	10,56%	3,16%

Tabel 3 | Personele kengetallen

We verwelkomden in totaal 8 nieuwe collega's en namen afscheid van 13 mensen. In totaal 8 stagiairs verleenden in 2023 hun medewerking aan de activiteiten van Defence for Children Nederland. Ze werden in de verschillende teams begeleid en kregen voor hun werkzaamheden een stagevergoeding. Daarnaast zetten in 2023 zo'n 25 vrijwilligers zich structureel of tijdelijk belangeloos in,

waaronder de jongerenambassadeurs. Daarmee leverden ze een waardevolle bijdrage aan onze doelstelling.

Defence for Children Nederland vindt het belangrijk dat haar medewerkers en alle andere betrokkenen in een veilig en positief werkklimaat hun werk kunnen uitvoeren. Wij creëren deze omgeving door:

- Hieraan duidelijke waarden te stellen, gevat in ons integriteitssysteem; integriteit is leidend in al ons doen en laten en essentieel in de uitvoering van ons werk.
- Het afsluiten van diverse verzekeringen voor medewerkers, stagiairs en vrijwilligers om zodoende risico's af te dekken en continuïteit te waarborgen;
- Ruimte te creëren voor persoonlijke aandacht voor medewerkers en door voldoende fysieke bijeenkomsten te organiseren waarin we deze thema's ook bespreken.

Daarnaast hebben we een actieve Personeelsvertegenwoordiging (PVT). De PVT bestaat uit vier leden die meerdere malen per jaar vergaderen en samen met de directeur-bestuurder onder andere de werkdruk, het thuiswerken, stagevergoeding, werkprotocollen zoals bijvoorbeeld het protocol uitval en protocol agressie, het jaarverslag, de jaarrekening en de begroting bespreken. Ook is de PVT in 2023 gevraagd om te adviseren op het reorganisatieplan van de directeur-bestuurder.

Integriteit

Defence for Children Nederland heeft een integriteitssysteem gericht op het voorkomen van en het detecteren en reageren op (financieel) wangedrag, machtsmisbruik en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het is belangrijk dat gedragscodes en richtlijnen voor alle medewerkers duidelijk zijn én worden nageleefd. We werken continu aan het verbeteren van ons integriteitssysteem, want integriteit in ons doen en laten is essentieel voor en in de uitvoering van ons werk.

Daarnaast vindt Defence for Children Nederland het belangrijk dat haar medewerkers en alle andere betrokkenen zich in een veilig en positief werkklimaat

kunnen begeven. Wij creëren deze omgeving door ruimte te maken voor het geven en ontvangen van feedback, persoonlijke aandacht voor medewerkers en door meer bijeenkomsten te organiseren waarin we thema's met relatie tot integriteit bespreken.

Defence for Children Nederland heeft twee integriteitsfunctionarissen. Zij hebben in 2023:

- voor alle medewerkers een workshop over integriteit georganiseerd, waarin we in gesprek gingen over morele dilemma's en vragen.
- de gedragscode aangepast naar aanleiding van een sessie met het personeel. Alle medewerkers hebben deze herziene gedragscode ondertekend.
- het integriteitsbeleid verder doorontwikkeld, en de meldregeling die daaronder valt verder aangescherpt.
- zeven vragen gehad over integriteit. In deze zaken gaven ze advies.

Vertrouwenspersoon

In 2023 hadden wij zowel een (gecertificeerde) interne als een externe vertrouwenspersoon. Als medewerkers, stagiaires, inhuurkrachten en rvt-leden, ongewenste omgangsvormen ervaren, zoals pesten, (seksuele) intimidatie of discriminatie, kunnen zij zowel de interne als de externe vertrouwenspersoon op vertrouwelijke basis benaderen. Zij zorgen voor het opvangen, begeleiden en adviseren van personen die een signaal, klacht of melding hebben. De vertrouwenspersoon zorgt voor voorlichting en informatie over ongewenste omgangsvormen en integriteit aan de medewerkers en andere betrokkenen. Daarnaast geeft deze gevraagd en ongevraagd advies aan het management. In 2023 zijn er geen klachten en meldingen geweest, wel is de vertrouwenspersoon benaderd over mogelijke signalen.

Kinderbeschermingsbeleid

In 2023 is er gewerkt aan het actualiseren van het kindbeschermingsbeleid, dit proces wordt in 2024 vervolgd. Dat gaat deels om een reguliere update, het aanscherpen en expliciet toevoegen van online bescherming, en het nog beter praktisch toepasbaar maken van het beleid.

In 2023 zijn er geen signalen van misstanden of wangedrag van medewerkers gemeld. Wel zijn er situaties waar kindbescherming een rol speelde besproken en is er advies gegeven. Ook zijn er bij nieuwe projecten of rollen afspraken gemaakt over kindbescherming.

Klachtenregeling

Voor externe klachten hebben wij een klachtenregeling, aangevuld met een kindvriendelijke versie van deze regeling. Beide zijn gepubliceerd op de website. De klachtenfunctionaris is verantwoordelijk voor de afhandeling van externe klachten. In 2023 zijn er geen externe klachten geweest. Zodra er een klacht binnenkomt en deze is afgehandeld, zal de in 2022 ingevoerde klachtenprocedure worden geëvalueerd.

Reisveiligheidsbeleid

We hebben een reisveiligheidsbeleid, dat is bedoeld om alle medewerkers die naar het buitenland reizen te beschermen. Onze 'Safety and Security Officer' coördineert dit beleid.

Gegevensbescherming

We nemen gegevensbescherming serieus en voldoen aan de AVG. De Functionaris ziet hierop toe. In 2023 deden zich geen beveiligingsrisico's voor. Vanwege toenemende oplichting, zorgen we ervoor dat onze medewerkers geregeld worden voorgelicht.

Selectie, monitoring en evaluatie van projecten

Via onze internationale projecten gaan wij een financieringsrelatie aan met partnerorganisaties in diverse landen. Om deze reden hebben we een partnerbeleid. Het beschrijft onder andere de procedure met betrekking tot de selectie en beoordeling van potentiële partnerorganisaties.

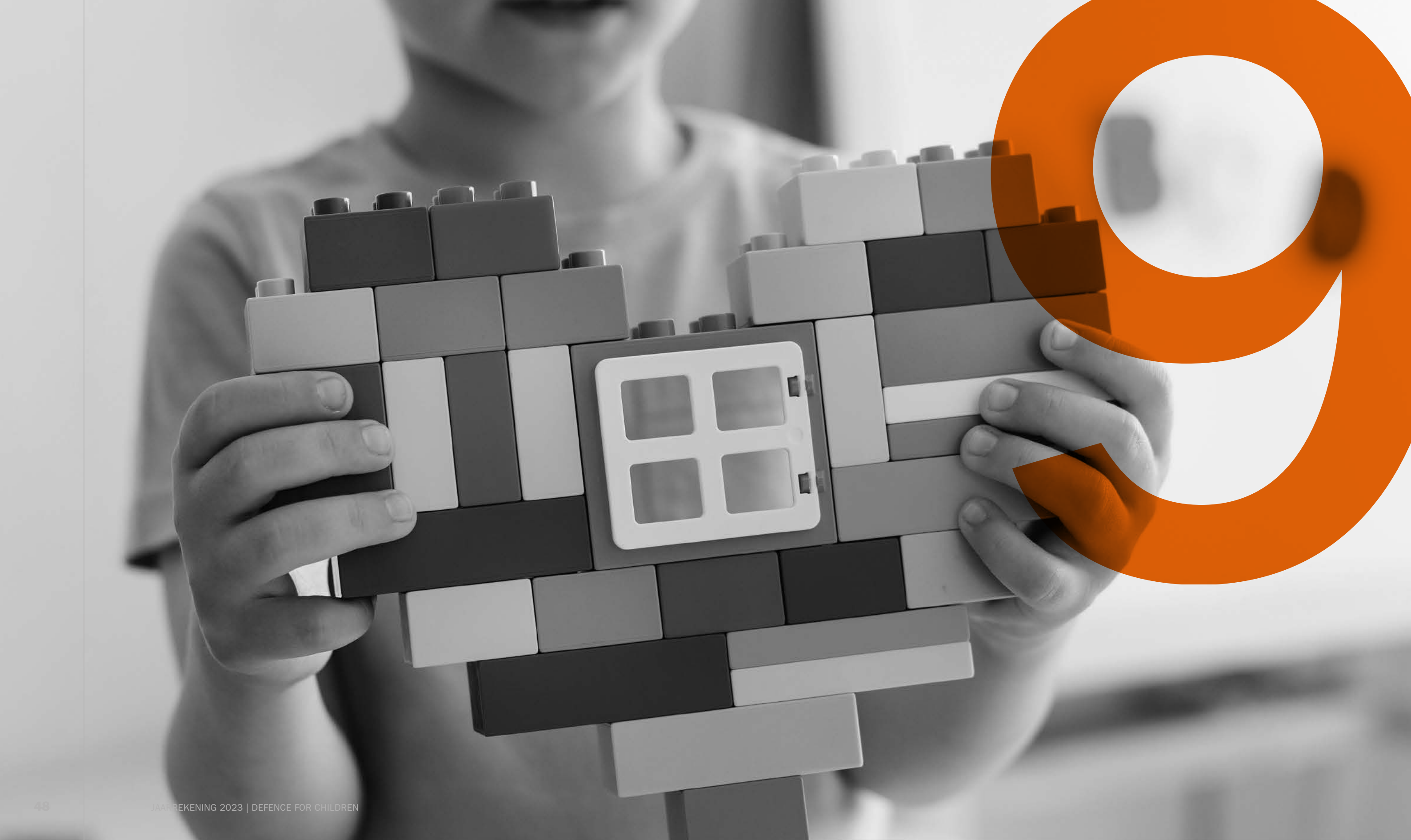
In een deel van onze projecten is capaciteitsontwikkeling en kennisuitwisseling met onze partnerorganisaties een belangrijke component. Vanuit onze eigen expertise, en de expertise van de partners, ondersteunen we partners waar

relevant bij het versterken van hun organisaties. Diverse zaken in de uitvoering van projecten en programma's vragen voortdurend aandacht. Dit was ook zo in 2023. Dit maakt onderdeel uit van het projectmanagement. Het komt voor dat zich in de uitvoering omstandigheden voordoen die bijzondere aandacht vragen en/of zodanig zijn dat ze de uitvoering van het project belemmeren. Samen met onze projectpartners werken we dan aan oplossingen en verbeteringen. In de samenwerking met onze projectpartners leren we voortdurend en zetten we lessen om in verbeteringen voor onze interne organisatie.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Defence for Children Nederland houdt zich aan de universele waarden met betrekking tot mensen- en kinderrechten, arbeidsomstandigheden en milieubescherming. Het uitgangspunt van ons werk is altijd het VN-Kinderrechtenverdrag. De naleving, bewaking en bevordering van kinderrechten in Nederland en de landen waarin we werken, draagt bij aan een betere leefwereld voor kinderen. Aangezien wij ons werk zowel in Nederland als internationaal uitvoeren, proberen wij op deze manier een zo groot mogelijk maatschappelijk effect te creëren. Daarnaast speelt economische en sociale duurzaamheid een belangrijke rol in de langetermijnbijdrage van onze werkzaamheden en projecten.

Wij kopen zoveel mogelijk duurzaam in, maken gebruik van fairtrade- en ecologische producten. De catering binnen het kantoor is altijd vegetarisch. We streven ernaar papiergebruik te minimaliseren. We kijken kritisch of een vliegreis nodig is, of dat de werkzaamheden ook online of door een lokale partner uitgevoerd kunnen worden.

9. TOEZICHT EN BESTUUR

Defence for Children Nederland wordt bestuurd volgens het raad van toezicht-model, waarbij een scheiding wordt gemaakt tussen bestuur en toezicht. Bestuur (directie) en raad van toezicht (rvt) hebben verschillende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Deze zijn vastgelegd in de statuten.

Verantwoordingsverklaring

Als uitgangspunt voor deugdelijk bestuur onderschrijft Defence for Children Nederland de drie principes van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Volgens deze principes moet er een scheiding bestaan tussen toezicht houden, besturen en uitvoeren.

Directeur-bestuurder

De statuten leggen de bestuurlijke verantwoordelijkheid binnen de organisatie neer bij de directeur-bestuurder. Dit is één persoon: directeur-bestuurder Mirjam Elisabeth Blaak. De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk en legt verantwoording af aan de raad van toezicht.

Toeziht houden

De toezichthoudende taak behoort toe aan de raad van toezicht (rvt). Deze benoemt en ontslaat de directeur-bestuurder en monitort en beoordeelt jaarlijks het functioneren van de directeur-bestuurder. De rvt stelt tevens de accountant aan. Daarnaast stelt de rvt de auditcommissie in, beslist over statuten, strategische beleidsdocumenten, het eigen Reglement en het bestuursreglement.

Ook oefent de raad toezicht uit op een zorgvuldige omgang met onze belanghebbenden. De rvt beschikt over noodzakelijke middelen voor het adequaat uitvoeren van zijn taken. Daarnaast stelt zij vast in hoeverre het bestuur de nodige beheersingsmaatregelen heeft genomen om de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving te waarborgen.

Besturen

De dagelijkse leiding en het bestuur van de organisatie vallen onder de verantwoordelijkheid van de statutaire directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder functioneert binnen de kaders van de statuten en het bestuursreglement. De directeur-bestuurder rapporteert aan de rvt over de voortgang van de organisatie. De directeur-bestuurder moet tevens verantwoording afleggen over de effectiviteit en efficiëntie van bestedingen en de omgang met belanghebbenden.

Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van integriteit. Daarom dient het bestuur zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zoveel mogelijk te beperken.

Uitvoeren

Het managementteam, dat bestaat uit de directeur-bestuurder, de manager Expertise en Advies, de manager Programma's en projecten, de manager Communicatie, Public Affairs & Particuliere fondsenwerving en het Hoofd Financiën, vormt het beleid en geeft leiding aan het proces van beleidsuitvoering door de werkorganisatie en wordt voorgezeten door de directeur-bestuurder.

Bezoldiging directeur-bestuurder

Op advies van de remuneratiecommissie heeft de rvt het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in september 2023. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Defence for Children Nederland de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening beschreven in de toelichting op de staat van baten en lasten.

FINANCIËEL BELEID

Het financieel beleid van Defence for Children Nederland is gericht op een transparante en controleerbare financiële bedrijfsvoering. Dit draagt bij aan algehele transparantie, efficiëntie, kwaliteit en continuïteit. Het beleid is in lijn met de toetsingsnormen behorende bij Categorie D van het CBF. De organisatie maakt gebruik van een onafhankelijke accountant. Jaarlijks vindt een accountantscontrole plaats. Over deze verslagperiode is de controle uitgevoerd door Van Ree accountants. Defence for Children Nederland wordt gecontroleerd en beoordeeld door het Centraal Bureau Fondsenwerving en heeft een CBF-erkenning.

Analyse van de staat van baten en lasten 2023

2023 was voor Defence for Children Nederland een financieel moeilijk jaar vanwege een CAO-loonstijging in juli en andere stijgende kosten. Om deze stijging van kosten het hoofd te kunnen bieden is op verschillende posten van de begroting van 2023 bezuinigd, Om voorbereid te zijn op verdere stijging van (personeels)kosten in 2024 is eind 2023 een reorganisatie doorgevoerd. In 2023 kwam de organisatie uit op een positief saldo van baten en lasten van € 27.620. Dit saldo wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

De baten van particulieren, bedrijven en organisaties zonder winststreven zijn lager dan begroot.

De baten van subsidies van overheden zijn hoger dan begroot. Dit heeft te maken met een latere start dan wel een latere goedkeuring van projecten dan verwacht. Zo bleek het toegekende bedrag voor een strategisch driejarig partnership Down to Zero SUFASEC hoger dan we hadden voorzien.

De totale lasten van 2023 zijn bijna € 1.000.000 hoger dan begroot. Deze stijging is veroorzaakt door de toename van materiële lasten binnen projecten. Deze lasten zijn hoger vanwege onverwachte extra partnerprojecten in Oekraïne en de hogere beschikking van het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor het project Down to Zero SUFASEC. Deze lasten dragen bij aan de doelstellingen Familie en Kinderrechten en Seksuele Uitbuiting respectievelijk.

Planning en Control

Door een gedegen planning- en controlcyclus hebben we beheersing over en grip op de beleids- en bedrijfsvoering. Hierdoor hebben wij inzicht in hoeverre we onze doelstellingen bereiken en welke financiële middelen daarbij nodig zijn.

- Jaarlijks wordt de begroting opgesteld en goedgekeurd door de raad van toezicht.
- Per kwartaal wordt er gerapporteerd aan de auditcommissie en de rvt. Hierbij worden de financiële status, de stand van zaken en een jaareindeprognose meegenomen. Eens per drie jaar wordt de meerjarenbegroting opgesteld in lijn met het meerjarenbeleidsplan.
- Maandelijks voert het managementteam een financiële analyse uit op basis van rapportages. Aan de hand van deze managementrapportages worden de financiële positie, de projectvoortgang, de liquiditeitssituatie, de risico's en de financieringsbehoeften besproken. Indien nodig worden er sturingsmaatregelen genomen.
- Daarnaast analyseren wij of de rapportages aansluiten op de informatiebehoefte en passen we daar waar nodig de rapportages aan.

In 2023 hebben wij de planning- en controlcyclus doorgelicht en naar aanleiding daarvan verbeteringen doorgevoerd in de financiële beheersing. Tevens is het managementrapportageformat aangepast.

Interne Monitoring

We hanteren een projectenadministratie en een gesloten urenregistratiesysteem. Daarin worden per project de inkomsten, uitgaven en urenregistratie bijhouden. De projectleiders monitoren de projectinkomsten en -uitgaven. Deze resultaten worden besproken met de managers en in het managementteam.

Vermogensbeleid

We nemen geen onverantwoorde risico's in ons vermogensbeleid. Dit vinden wij belangrijk voor onze doelstellingen en belanghebbenden. Alle gelden die wij ontvangen, worden besteed aan projecten en programma's ten bate van onze doelstellingen. Daarnaast besteden wij onze gelden aan het voorbereiden van nieuwe projecten, fondsenwerving en overige beheer- en administratieve kosten. Gelden die niet direct worden besteed aan de uitvoering van ons werk zetten we op een spaarrekening bij een duurzame bank. Het vormen van vermogen is geen op zichzelf staand doel, maar is gericht op continuïteit en het kunnen blijven uitvoeren van ons werk. Voor de komende jaren is het doel de continuïteitsreserve de gewenste omvang te laten bereiken van de helft van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, wat uitkomt op circa € 1.400.000. Het werkkapitaal omvat alle kosten die doorlopen op het moment dat er geen projecten zijn.

Financiële kerngetallen

	2023	2022
Percentage wervingskosten ¹	2,59%	2,37%
Percentage beheer en administratie ¹	6,32%	9,11%
Liquiditeit (current) ratio ²	1,90	1,21
Solvabiliteitsratio ³	193%	122%

Tabel 4: financiële kerngetallen

1 ten opzichte van de som der lasten

2 vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden

3 totale activa gedeeld door vreemd vermogen

Het percentage wervingskosten is in 2023 ten opzichte van vorig jaar licht gestegen. Het percentage beheer en administratie is gedaald ten opzichte van 2022 vanwege bezuinigingen. De huidige liquiditeitsituatie van de organisatie is op orde. De liquiditeitsratio laat zien dat er op korte termijn voldoende middelen zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Het solvabiliteitspercentage laat zien dat de organisatie in staat is om op korte termijn aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen te voldoen. Zowel de liquiditeitsratio als solvabiliteitsratio zijn gestegen ten opzichte van 2022. Dit is vanwege het positieve saldo van baten en lasten.

RISICOMANAGEMENT

Voor het behalen van onze organisatiedoelen is het belangrijk om ons bewust te zijn van de risico's die er zijn die het behalen van onze doelen kunnen belemmeren. We hebben daartoe een risicomanagementsysteem ingericht. We maken hierin onderscheid tussen strategische, operationele en financiële risico's. Jaarlijks beoordelen we of de bijbehorende beheersmaatregelen nog toereikend zijn. Aangezien we werken met een omvangrijke groep stakeholders zowel in Nederland als wereldwijd is de betrouwbaarheid van onze organisatie en alle mensen en partijen die voor ons actief zijn van groot belang. Het risicomanagementsysteem helpt ons om de risico's die er zijn te herkennen en te beheersen. De risico's die invloed hebben op de uitvoering van ons werk hebben betrekking op veiligheid, kwaliteit, reputatie en onzorgvuldige besteding van geld of fraude. Met ons integriteitssysteem met onder meer een kindbeschermsbeleid en anti-fraudebeleid, met ons partnerbeleid, ons reisveiligheidsbeleid, een communicatiestrategie, een gedragscode en aandacht voor de werkkultuur zijn we actief om risico's te voorkomen. In het geval van incidenten of calamiteiten beschikken we over handelingsprotocollen om adequaat te kunnen reageren om de impact van het risico te beperken.

10. VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

In 2023 is de samenstelling van de raad van toezicht (rvt) gewijzigd. Op 22 maart 2023 trad de heer Wierema terug als lid en voorzitter. Hij werd als voorzitter vervangen door de heer Pasanea, die tot die datum al lid van de rvt was. Op 10 oktober 2023 trad de heer de Bruijn af als lid. De raad van toezicht bestond in 2023 uit de volgende onafhankelijke leden:

De heer H.S.M. (Holke) Wierema

Functie: Voorzitter en lid remuneratiecommissie tot 22 maart 2023
Lid sinds: 6 april 2017 en afgetreden op 22 maart 2023
Competenties: werkgeverschap, bedrijfsvoering van een stichting, kinderrechten, financieel beleid, administratie/accountancy, jeugdbeleid, fondsenwerving/sponsoring en personeelsbeleid.
Overige functies: voormalig bestuurder Save the Children Nederland.

De heer R. (Ronald) Pasanea

Functie: Bestuurslid en voorzitter vanaf 22 maart 2023
Lid sinds: 2 december 2022
Competenties: leiderschap, kenniswerk, governance, duurzaamheid, strategie, bedrijfsvoering, juridische vaardigheden, effectiviteit, financieel beleid en personeelsbeleid.
Overige functies: Head of Legal ABN AMRO Bank N.V., bestuurder Stichting Beroepsopleiding Bedrijfsjuristen

De heer S.J.W. (Stefan) de Bruijn

Functie: Voorzitter auditcommissie tot 10 oktober 2023
Lid sinds: 6 april 2017 en afgetreden op 10 oktober 2023
Competenties: communicatie, bedrijfsvoering van een stichting, juridische zaken (bedrijfsmatig), financieel beleid, jeugdbeleid en netwerk publieke domein. Overige functies: mede-oprichter en eigenaar van Castro Communicatie, eigenaar SDB Advies en penningmeester bij Stichting NIOD Fonds.

Mevrouw A.J.M. (Janet) van Bavel

Functie: Voorzitter remuneratiecommissie
Lid sinds: 4 december 2019
Competenties: jeugdbeleid, intersectorale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, management en projectleiderschap.
Overige functies: voorzitter Raad van Toezicht Expertisebureau Online Kindermisbruik EOKM), lid Raad van Toezicht Centra Seksueel Geweld (CSG), voorzitter bestuur Landelijke Vereniging Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling (LVAK), extern adviseur bij Filomena (Centrum Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Rotterdam), extern adviseur bij de Stichting JIM werkt (ontvangt hiervoor een vrijwilligersvergoeding) en commissielid Zonmw Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd, Ethiek en Gezondheidszorg, Gender en Diversiteit.

Mevrouw J.A. (Janneke) van Eijk

Functie: Voorzitter auditcommissie vanaf 10 oktober 2023
Lid sinds: 4 december 2019
Competenties: werkgeverschap, jeugdbeleid, jeugdhulpverlening, bedrijfsvoering, financiën en innovatie.
Overige functies: eigenaar van Van Eijk Management, actief in interim (project)management en coaching in het sociaal domein.

De heer A. (Aniel) Pahladsingh

Functie: lid raad van toezicht sinds 22 maart 2023
Lid sinds: 2 december 2022
Competenties: internationaal recht, Europees migratierecht en Europees migratiebeleid, wetgeving en beleid, kennis van de rechtspraak.
Overige functies: Senior jurist ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, rechter-plaatsvervanger bij de rechtbanken in Rotterdam en Amsterdam.

De raad van toezicht hield in 2023 vier reguliere vergaderingen en een buitengewone vergadering in verband met de reorganisatie van Nederland. De reguliere vergaderingen vonden plaats op het kantoor van de organisatie. De buitengewone vergadering vond digitaal plaats. De voorzitter onderhield gedurende het jaar regelmatige contacten met de directeur-bestuurder over de voortgang van de organisatie op inhoudelijk, organisatorisch en financieel gebied. Ook de andere leden van de rvt spraken op individuele basis met directeur-bestuurder en medewerkers. Tijdens deze besprekingen was er op basis van hun specifieke inhoudelijke, financiële en organisatorische deskundigheden aandacht voor uitwisseling van informatie en advies over relevante thema's voor de organisatie. Op deze manier bleef de hele raad van toezicht in 2023 actief betrokken bij de voortgang van de organisatie.

Vanwege aanhoudende financiële krapte heeft de directeur-bestuurder een plan van aanpak moeten maken om de houdbaarheid van de organisatie op lange termijn veilig te kunnen blijven stellen. Dit leidde in 2023 uiteindelijk tot een verzoek aan de rvt om een reorganisatie van Defence for Children Nederland goed te keuren. Deze reorganisatie bracht tevens een wijziging van het meerjarenbeleidsplan met zich mee. Vooral een nieuwe inrichting van Defence for Children Nederland met minder focusgebieden stond daarin centraal. De reorganisatie heeft voor onrust gezorgd binnen Defence for Children Nederland, maar de rvt ziet dat de organisatie weerbaar is en het langetermijnbelang van deze verandering kan onderkennen.

De raad van toezicht besteedde gedurende het jaar verder aandacht aan het versterken van de niet-geoordeelde fondsenwerving en de communicatie- en merkstrategie. De rvt zag dat de organisatie erin is geslaagd voortgang te maken met deze onderwerpen, en dat dit tevens tot uitdrukking komt in heldere keuzes en een grotere resultaatoriëntatie van het voor 2024 goedgekeurde jaarplan.

De beleidsontwikkeling en de actuele ontwikkelingen, door de directeur-bestuurder ter voorbereiding ondersteund met voortgangsrapportages, stonden centraal in de discussies met de raad van toezicht. De financiële ontwikkeling en de

continuïteit van de organisatie kwamen regelmatig aan de orde. Het verloop, mede als gevolg van de reorganisatie, is een punt van verhoogde aandacht. Het ziekteverzuim ontwikkelde zich in 2023 naar een gezonder niveau, maar hier moet ook het komend jaar verder aandacht voor worden gehouden.

Andere onderwerpen die dit jaar op de agenda stonden, waren onder meer inhoudelijke discussies over werkterreinen van de organisatie. Die gingen over de geopolitieke ontwikkelingen en conflict in de wereld en de impact hiervan op partnerorganisaties van Defence for Children Nederland. Ook de politieke ontwikkelingen in Nederland en de invloed daarvan op de organisatie werden besproken. Tevens stonden de werkdruk in de organisatie, fondsenwerving (en in het bijzonder de particuliere fondsenwerving) en de samenstelling en taakverdeling van de rvt als onderwerpen op de agenda.

De organisatie is er in 2023 deels in geslaagd belangrijke financieringen veilig te stellen. Toch blijft hier een flinke uitdaging liggen. Naast de financiering van projecten en activiteiten zal de organisatie de ongeoordeelde fondsenwerving moeten versterken in 2024; noodzakelijk ter aanvulling van budgetten en van niet door projecten gedekte kosten van de organisatie. Het jaar is afgesloten met een klein positief resultaat dat wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve. De huidige ramingen voor 2024 geven een voorzichtig positief beeld om tot een duurzame stabiele exploitatie te komen.

Verslag Audit Commissie

De auditcommissie kwam in 2023 vijf keer bijeen: vier reguliere vergaderingen en een extra vergadering. Belangrijkste onderwerp gedurende het verslagjaar was de zorgelijke financiële situatie van Defence for Children Nederland en de noodzakelijke maatregelen om tot een duurzaam stabiele exploitatie te komen. Daarbij lagen de uitdagingen zowel op het gebied van fondsenwerving als op het gebied van interne sturing en (kosten)beheersing. Hierin zijn in 2023 belangrijke stappen gezet door de organisatie. Een ander belangrijk onderwerp was de keuze voor een nieuwe accountant, resulterend in de opdracht aan Van Ree Accountants.

Verslag Remuneratie Commissie

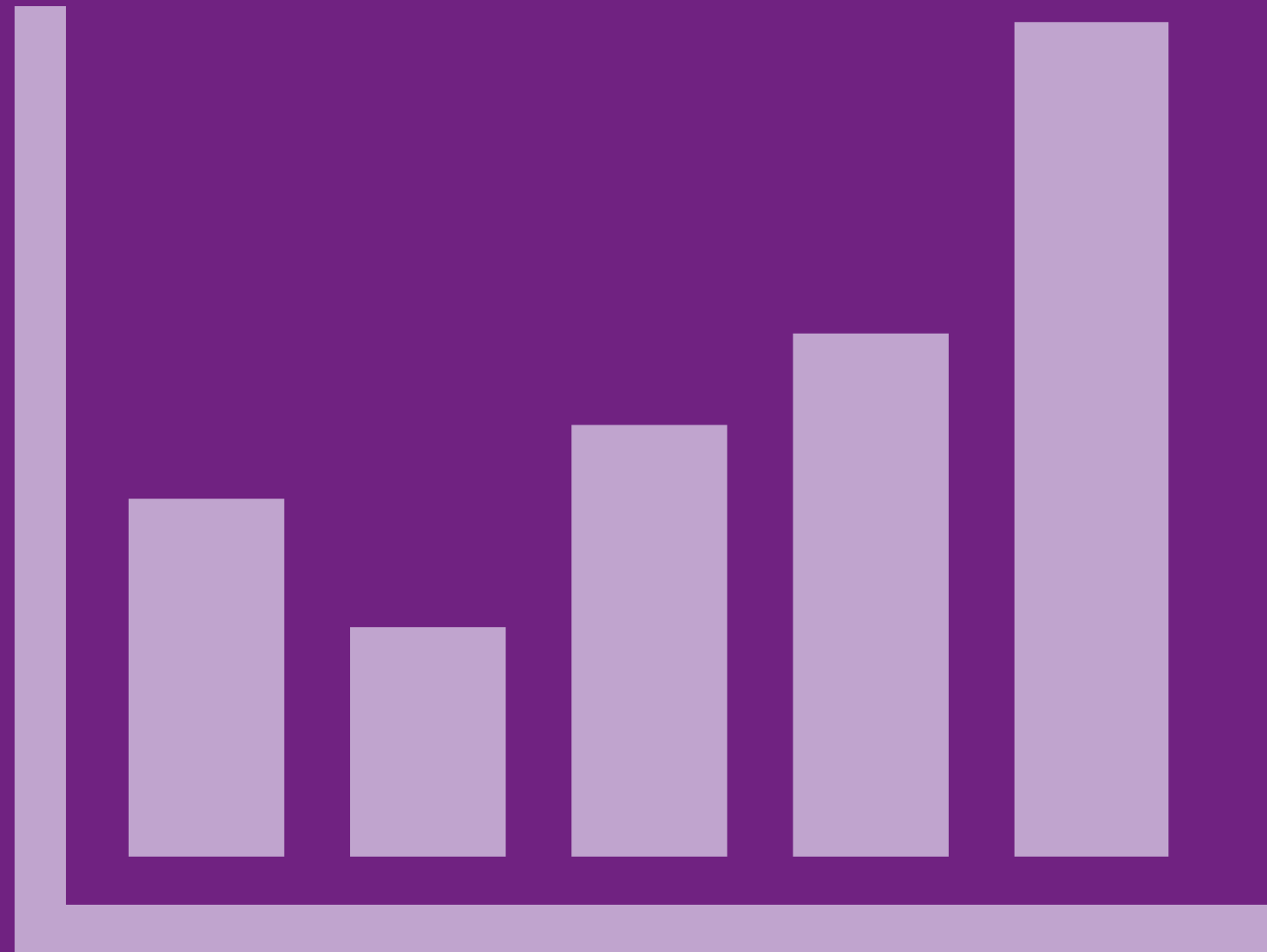
In de continue dialoog van de remuneratiecommissie met de personeelsvertegenwoordiging (PVT) en de directeur-bestuurder stonden in 2023 de financiële situatie en de daarmee samenhangende reorganisatie centraal. Afgesproken werd in 2024 in elk geval tweemaal bij elkaar te komen om over en weer goed in contact te blijven over de ontwikkelingen na de reorganisatie, en wat deze voor de medewerkers betekenen. De remuneratiecommissie had een aparte bijeenkomst met de PVT om input op te halen, die zij mee kon nemen in het functionerings- en beoordelingsgesprek met de directeur-bestuurder. Daarvoor leverden ook de overige leden van de rvt input. Alles wegende was het resultaat een positieve beoordeling met ontwikkelpunten. Op basis van de beoordeling en de geldende regelgeving adviseerde de remuneratiecommissie de rvt over de honorering van de directeur-bestuurder.

Terugblik raad van toezicht op het verslagjaar

De rvt constateert dat Defence for Children Nederland ondanks de reorganisatie belangrijke inhoudelijke resultaten heeft weten te behalen, waarover in dit jaarverslag wordt gerapporteerd. Dat is een bewonderingswaardig resultaat. Daarmee geeft de organisatie op een goede en constructieve wijze invulling aan haar missie. Ook in 2023 bleef de financiële groei achterwege en kwamen de resultaten verder onder druk. Groei zal de komende jaren onder meer nodig zijn om de stijgende kosten het hoofd te blijven bieden. De samenwerking tussen de rvt, de personeelsvertegenwoordiging, de directeur-bestuurder en met de rest van de organisatie was ook dit verslagjaar positief kritisch.

In het verslagjaar is weer veel en goed werk verricht. De raad van toezicht kijkt met tevredenheid terug op de prestaties die de organisatie en de directeur-bestuurder in 2023 hebben neergezet en dankt allen in en buiten de organisatie die aan dit belangrijke werk hebben bijgedragen.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (NA RESULTAATBESTEMMING)

Alle bedragen zijn in euro's

		31-12-2023	31-12-2022
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1.	4.742	13.863
Materiële vaste activa	2.	20.825	34.534
		25.567	48.397
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	3.	837.043	2.226.872
Liquide middelen	4.	1.111.298	1.734.048
		1.948.341	3.960.920
TOTAAL ACTIVA		1.973.908	4.009.316
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Reserves	5.		
- Continuïteitsreserve		753.101	701.534
- Bestemmingsreserve		-	23.947
		753.101	725.481
Voorzieningen			
Voorziening reorganisatiekosten	6.	197.135	-
		197.135	-
Kortlopende schulden			
Crediteuren		44.875	67.995
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7.	137.398	132.960
Nog te besteden subsidies/bijdragen	8.	438.070	2.796.070
Kortlopende schulden en overlopende passiva	9.	403.328	286.810
		1.023.672	3.283.835
TOTAAL PASSIVA		1.973.908	4.009.316

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

		Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Baten:				
Baten van particulieren	10.	62.267	75.000	117.469
Baten van bedrijven	11.	7.701	25.000	10.875
Baten van loterijorganisaties	12.	515.447	525.000	670.541
Baten van subsidies van overheden	13.	2.769.879	2.200.000	2.225.764
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven		-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	14.	2.456.784	2.140.000	1.873.456
Overige baten	15.	17.050	-	-
Som van de geworven baten		5.829.129	4.965.000	4.898.104
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten		2.569	-	5.227
Som van de baten		5.831.698	4.965.000	4.903.331
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen				
Seksuele Uitbuiting	16.	2.751.947	2.200.000	2.121.386
Familie en Kinderrechten		1.565.462	610.000	1.403.877
Migratie en Kinderrechten		586.710	600.000	580.199
Strafrecht en Kinderrechten		171.598	510.000	386.416
Inclusief Onderwijs		209.868	190.000	72.214
		5.285.584	4.110.000	4.564.092
Wervingskosten				
Wervingskosten	17.	150.300	250.000	122.253
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	18.	366.840	450.000	469.752
Som van de lasten		5.802.724	4.810.000	5.156.097

		Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Saldo vóór financiële baten en lasten		28.974	155.000	-252.766
Saldo financiële baten en lasten	19.	-1.354	-1.500	-5.105
Saldo van baten en lasten		27.620	153.500	-257.871
BESTEMMING SALDO BATEN EN LASTEN				
Toevoeging/onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve		51.567	153.500	-223.562
Bestemmingsreserve Legaat		-23.947	-	-34.309
Saldo van baten en lasten		27.620	153.500	-257.871

KASSTROOMOVERZICHT

Alle bedragen zijn in euro's

	2023	2022
Saldo van baten en lasten	27.620	-257.871
Aanpassing voor:		
- Afschrijvingen	22.830	55.005
	22.830	55.005
Verandering in het werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	1.389.828	-277.941
- Mutaties voorzieningen	197.135	-
- Mutaties kortlopende schulden	-2.260.163	1.245.504
	-673.200	967.563
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	-622.750	764.697
Netto-investeringen in vaste activa	-	-30.569
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-	-30.569
Mutatie liquide middelen	-622.750	734.128
Liquide middelen		
- stand per 1 januari	1.734.048	999.920
- stand per 31 december	1.111.298	1.734.048
Mutatie liquide middelen	-622.750	734.128

ALGEMENE TOELICHTING

ALGEMEEN

Deze jaarrekening is van de Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland, hierna te noemen Defence for Children of Stichting.

Statutaire naam en vestigingsplaats

Defence for Children is sinds begin 2010 gevestigd in het Kinderrechtenhuis aan de Hooglandse Kerkgracht 17G in Leiden. De Stichting is opgericht op 30 augustus 1989 en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Amsterdam onder dossiernummer: 41208813.

De Stichting heeft conform de statuten als doel:

- Het signaleren, stimuleren en waar mogelijk coördineren van lokale, nationale en internationale initiatieven gericht op het bevorderen en beschermen van de rechten van het kind, zoals omschreven in het VN-Kinderrechtenverdrag of op andere wijze erkend;
- Het geven van bekendheid aan deze materie;
- Het verstrekken van juridische en andere adviezen aan kinderen die het slachtoffer zijn of dreigen te worden van schendingen van bovenbedoelde rechten, of aan hun belangenbehartigers;
- Het verrichten van enigerlei werkzaamheden die met het vorenstaande in de meest uitgebreide zin van het woord verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Het vermogen van de Stichting wordt gevormd door:

- Schenkingen, erfstellingen en legaten;
- Rente;
- Bijdragen van derden;
- Andere inkomsten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn verslaggeving Fondsenwervende organisaties (RJ 650), onderdeel van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het saldo van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende post van de balans anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rente-methode. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Resultaten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en verliezen in het verslagjaar worden volledig verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Omrekening vreemde valuta

Alle financiële transacties worden in euro's uitgevoerd. Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening omgerekend verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva, en/of op de vermelding van de niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen op balansdatum, en/of op de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de lineaire afschrijvingen gedurende de economische levensduur. De volgende percentages worden gehanteerd:

Immateriële vaste activa:

Website, CRM, Kinderrechtenhelpdesk	20%
-------------------------------------	-----

Materiële vaste activa:

Inventaris	20%
Kantoorapparatuur	20%

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Projecttoekenningen en vooruit ontvangen/nog te besteden bijdragen

Alle toekenningen zijn volledig opgenomen onder de vlottende activa, onder aftrek van de middelen reeds ter beschikking gesteld aan Defence for Children. Het deel van de projecttoekenning dat nog niet is verantwoord, staat onder de kortlopende schulden.

Saldering nog te ontvangen en nog te besteden subsidies en bijdragen

Alle nog te ontvangen subsidies en bijdragen en nog te besteden subsidies en bijdragen zijn per financier op projectniveau gesaldeerd. Dit is een verandering ten opzichte van voorgaande jaren waarin er niet werd gesaldeerd. Om de verificerbaarheid met eerder gepubliceerde jaarverslagen te waarborgen is ervoor gekozen om het boekjaar 2022 te presenteren zoals eerder gepubliceerd en de saldering alleen toe te passen op het boekjaar 2023.

Dit heeft tot gevolg dat op de balans aan de activa-zijde de post 'vorderingen en overlopende activa' drastisch lager is dan voorgaande jaren en hetzelfde is gebeurd aan de passiva-zijde met de post 'nog te besteden subsidies/bijdragen'. Het vermogen en resultaat worden hierdoor niet geraakt, omdat het slechts balansposten betreft.

We hebben voor deze verandering gekozen, omdat deze presentatie een beter inzicht geeft in de daadwerkelijke positie van Defence for Children.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om op korte termijn risico's te dekken en om zeker te stellen dat de organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Gezien de huidige omvang wordt een continuïteitsreserve van de helft van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie nagestreefd.

Overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs die gelijk is aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Geoormerkte en niet-geoormerkte giften

In de verslaglegging maken we onderscheid tussen giften, inclusief periodieke donaties en ontvangsten van derden uit andere hoofde, waaraan door de gever expliciet een specifieke bestemming is gegeven ('geoormerkte giften') en giften waarvoor de uiteindelijke bestemming door de gever aan Defence for Children wordt overgelaten ('niet-geoormerkte giften'). Alle ontvangen giften worden aangewend voor bestedingen die worden gedaan binnen de doelstellingen van Defence for Children.

Baten

Baten van particulieren en baten van bedrijven worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Baten van loterijorganisaties worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn toegezegd, tenzij er sprake is van baten die beschikbaar zijn gesteld voor specifieke projecten. In dat laatste geval worden de baten ingeboekt als de uitgaven zijn gerealiseerd. Baten van subsidies van overheden komen ten gunste van de staat van baten en lasten waarin de gesubsidieerde bestedingen worden verantwoord. Baten van organisaties zonder winststreven worden verantwoord op basis van toegekende bestedingen. De baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of goederen betreft voornamelijk de opbrengst uit het geven van lezingen en cursussen.

Bestedingen

Bestedingen van langlopende projecten worden verantwoord conform de gerealiseerde projectbestedingen in het financieel boekjaar. Op het moment dat Defence for Children met een projectpartner een subsidieverplichting aangaat, wordt deze als schuld in de balans en als last in de staat van baten en lasten verantwoord, ook als de verplichting voor meer dan één jaar is aangegaan. Indien de subsidieverplichting vervalt, wordt deze in het boekjaar waarin zij is vervallen in de staat van baten en lasten in mindering gebracht op de verstrekte subsidies.

Beheer- en administratiekosten

Kosten van beheer en administratie zijn die kosten, die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of werving van baten.

Pensioenen

Defence for Children heeft een pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW. De hoogte van het pensioen van de werknemers is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Bijdragen aan de pensioenregeling worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarover de bijdragen zijn verschuldigd.

TOELICHTING OP DE BALANS

Alle bedragen zijn in euro's

1. Immateriële vaste activa

	Software
Cumulatieve aanschafwaarde	281.150
Cumulatieve afschrijvingen	267.287
Boekwaarde 1-1-2023	13.863
Investeringsen	-
Afschrijvingen	9.121
Mutaties gedurende het boekjaar	-9.121
Cumulatieve aanschafwaarde	281.150
Cumulatieve afschrijvingen	276.408
Boekwaarde per 31-12-2023	4.742

De immateriële vaste activa betreft het ontwikkelen van een website en het uitbouwen van het CRM-systeem.

2. Materiële vaste activa

	Inventaris	Kantoor apparatuur	Totaal
Cumulatieve aanschafwaarde	55.793	150.682	206.475
Cumulatieve afschrijvingen	54.172	117.769	171.941
Boekwaarde 1-1-2023	1.621	32.913	34.534
Investeringsen	-	-	-
Afschrijvingen	690	13.019	13.709
Mutaties gedurende het boekjaar	-690	-13.019	-13.709
Cumulatieve aanschafwaarde	55.793	150.682	206.475
Cumulatieve afschrijvingen	54.861	130.789	185.650
Boekwaarde 31-12-2022	932	19.893	20.825

De materiële vaste activa betreft inventaris en computerapparatuur en wordt aangehouden voor de bedrijfsvoering.

3. Vorderingen en overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	786.194	2.187.572
Te ontvangen vergoedingen	8.815	-
Vooruitbetaalde bedragen	1.595	2.284
Nog te ontvangen rente/belasting	130	14
Waarborgsommen	5.015	4.940
Debiteuren	18.523	-
Overige te ontvangen bedragen	4.606	-
Vooruitgefactureerde kosten	11.988	-
Overige vorderingen	178	32.062
Totaal vorderingen en overlopende activa	837.043	2.226.872

We hebben besloten dit jaar de 'overige vorderingen' verder uit te splitsen. Verleden jaar is dit niet gedaan waardoor voor 2022 het bedrag onder 'overige vorderingen' ook de debiteuren, overige te ontvangen bedragen en vooruitgefactureerde kosten bevat.

Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	31-12-2023	31-12-2022
Nationale Postcode Loterij	500.000	500.000
Stichting Kinderpostzegels Nederland	80.405	125.755
Het Gehandicapte Kind	45.000	-
Stichting Adessium	40.617	200.000
Plan International Nederland	30.000	25.000
Utopa	30.000	-
Ministerie van Buitenlandse Zaken	26.829	31.464
TUI Care Nederland	16.477	116.257
Save the Children Nederland	6.348	16.962
Stichting Dioraphte	5.000	10.000
Hero Center	3.300	-
Europese Commissie	1.178	61.824
Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond	1.040	-
Free Press Unlimited	-	11.977

Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	31-12-2023	31-12-2022
OAK Foundation	-	691.968
Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel	-	80.154
Stichting Saxum Volutum	-	75.000
Kansfonds	-	25.000
Stichting het R.C. Maagdenhuis	-	10.000
Fonds NutsOhra zorg voor kansen	-	8.500
SOS Kinderdorpen	-	8.041
Steunfonds Pro Juventute	-	5.000
Overig	-	184.670
Totaal nog te ontvangen subsidies en bijdragen	786.194	2.187.572

In tegenstelling tot vorige jaren zijn de nog te ontvangen subsidies en bijdragen per financier op projectniveau gesaldeerd met de nog te besteden subsidies en bijdragen.

4. Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
ABN AMRO Bank	23.809	32.755
Triodos Bank	216.070	84.231
Triodos Bank Secretariaat	1.337	-
ASN Bank	843.114	1.372.449
ING Bank	26.968	144.117
ING Bank Spaar	-	100.000
Kas	-	495
Totaal liquide middelen	1.111.298	1.734.048

Alle liquide middelen die niet direct noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering worden op een spaarrekening of een depositorekening geplaatst. Ze blijven direct opvraagbaar. Periodiek wordt de financieringsbehoefte op korte termijn beoordeeld. In 2023 hebben we voor het secretariaat een nieuwe bankrekening bij Triodos Bank geopend die de kas vervangt. Dit omdat contant geld op veel plekken niet meer wordt aangenomen en hiermee de uitgaven makkelijker te volgen zijn. Op deze rekening staat nooit meer dan € 1500.

5. Reserves en Fondsen	31-12-2023	31-12-2022
Reserves		
Continuïteitsreserve	753.101	701.534
Bestemmingsreserve	-	23.947
Totaal Reserves en Fondsen	753.101	725.481

Continuïteitsreserve

Stand per 1 januari	701.534	925.096
Resultaatbestemming	51.567	-223.562
Stand continuïteitsreserve per 31 december	753.101	701.534

Het resultaat van 2023 wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Het voornemen is om de continuïteitsreserve de komende jaren te laten stijgen tot de helft van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, wat uitkomt op circa € 1.400.000.

Bestemmingsreserve legaat meisjesrechten	31-12-2023	31-12-2022
Stand per 1 januari	23.947	58.256
Resultaatbestemming	-23.947	-34.309
Stand bestemmingsreserve per 31 december	-	23.947

De bestemmingsreserve legaat meisjesrechten is gevormd in 2021 en ziet toe op het verbeteren van de positie van meisjes in West-Afrika. Dit legaat omhelst twee projecten en deze hadden een looptijd van 2 jaar, tot en met november 2023. Nu dit project is afgerond komt de bestemmingsreserve te vervallen.

6. Voorzieningen	31-12-2023	31-12-2022
Voorziening reorganisatiekosten	197.135	-
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	197.135	-
7. Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2023	31-12-2022
Loonheffingen	137.398	132.960
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	137.398	132.960
8. Nog te besteden subsidies/bijdragen	31-12-2023	31-12-2022
Stichting Kinderpostzegels Nederland	107.855	-
SAM	100.000	-
Ministerie van Buitenlandse Zaken	92.964	1.306.811
Stichting Weeshuis der Doopsgezinden	53.560	811.334
Ministerie van Justitie en Veiligheid	30.345	-
Stichting Adessium	14.446	222.465
Stichting Boschuyzen	5.992	-
OAK foundation	7.543	-
Vogelgezag Foundation	6.500	-
NJI	4.850	-
Stichting De Hoorn	4.000	-
UNICEF Nederland	3.307	-
Vluchtelingenwerk Nederland	2.962	-
Save the Children Nederland	2.120	28.908
Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond	700	-
De Vrolijkheid	599	-
DCI België	326	-
TUI Care Nederland	-	196.084
Stichting Saxum Volutum	-	75.015
ClickF1	-	32.055
Plan International Nederland	-	20.868

8. Nog te besteden subsidies/bijdragen	31-12-2023	31-12-2022
Free Press Unlimited	-	13.079
Fonds NutsOhra zorg voor kansen	-	14.279
Overig	-	75.173
Totaal Nog te besteden subsidies/bijdragen	438.070	2.796.070

Nog te besteden subsidies en bijdragen bestaan uit toegezegde subsidies die betrekking hebben op 2024 en uit nog te besteden subsidies die voor het jaar 2023 zijn toegekend maar niet volledig zijn besteed. Projecttoekenningen worden in het geheel geboekt op nog te besteden subsidies/bijdragen. In tegenstelling tot vorige jaren zijn de nog te besteden subsidies en bijdragen per financier op projectniveau gesaldeerd met de nog te ontvangen subsidies en bijdragen.

9. Kortlopende schulden en overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2022
Aangegane projectverplichtingen	78.370	33.800
Reservering vakantiedagen	80.662	96.049
Nog te betalen accountantskosten	54.102	47.523
Pensioenpremie	81.977	57.284
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	108.218	52.155
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	403.328	286.810

De aangegane projectverplichtingen bestaan uit de verplichtingen aangegaan met partner- en samenwerkingsorganisaties. De overige kortlopende schulden en overlopende passiva zijn hoger dan verleden jaar door vooruitontvangen gelden in 2023 voor een project dat in 2024 begint en een onderbesteding op het Kinderrechtencollectief.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Defence for Children International Nederland - ECPAT Nederland heeft een huurovereenkomst voor het in 2010 betrokken pand aan de Hooglandse Kerkgracht 17G te Leiden. Deze huurovereenkomst loopt tot 31 januari 2027. De jaarlijkse huurverplichting is € 67.611

Er zijn diverse contracten met partnerorganisaties afgesloten ter grootte van € 78.370 per balansdatum. Deze zijn voorwaardelijk gesteld. Dit betekent dat als de subsidiegever moet stoppen met het verstrekken van subsidie, deze partnercontracten worden ontbonden.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

10. Baten van particulieren	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Donaties en giften	62.267	75.000	97.785
Nalatenschappen	-	-	19.684
Totaal baten van particulieren	62.267	75.000	117.469

De baten van particulieren zijn donaties en giften verkregen van individuen die onze organisatie steunen.

11. Baten van bedrijven	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Baten van bedrijven	7.701	25.000	10.875
Totaal baten van bedrijven	7.701	25.000	10.875

12. Baten van loterijorganisaties	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Nationale Postcode Loterij			
Jaarlijkse bijdrage	500.000	500.000	500.000
Europese helpdesk	-	-	103.598
We are Family	2.446	3.910	20.281
Mind the Children	13.002	12.838	46.662
Overig	-	8.252	-
Totaal baten van loterijorganisaties	515.447	525.000	670.541

De projecten We are Family en Mind the Children werden in 2023 afgerond.

13. Baten van subsidies van overheden	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	386.642	368.000	360.268
Ministerie van Justitie en Veiligheid	63.185	20.000	20.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken			
She Leads	1.359.239	1.323.324	1.236.045
SUFASEC	949.166	488.676	448.436
Europese Commissie	10.607		156.322
Overige	1.040		4.693
Totaal baten van subsidies van overheden	2.769.879	2.200.000	2.225.764

De baten vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Ministerie van Veiligheid en Justitie zijn financieringen die wij jaarlijks aanvragen. De baten vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid zijn € 43,185 hoger dan begroot. Dit is een resultaatneming van het project Platform Hope dat niet begroot was. De begrootte € 20.000 is voor het project Don't Look Away en deze is volledig als resultaat genomen.

De baten van het project SUFASEC zijn hoger dan begroot, omdat er meer geld is toegekend dan voorzien. De projecten She Leads en SUFASEC lopen tot en met 2025.

14. Baten van andere organisaties zonder winststreven	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Plan International Nederland	620.868	763.000	665.132
Stichting Kinderpostzegels Nederland	327.563	315.000	140.755
OAK Foundation	204.482	200.000	84.520
Stichting Adessium	168.635	150.000	166.116
TUI Care Nederland	126.307	-	306
Stichting Weeshuis der Doopsgezinden	110.440	100.000	135.907
Stichting Saxum Volutum	75.015	75.000	74.960
Stichting Dioraphte	72.500	-	102.500
Save the Children Nederland	76.458	10.000	20.740
Stichting Nieuwe Waarde	50.000	-	-
UNICEF Nederland	48.733	39.000	57.000
Het Gehandicapte Kind	45.000	-	-

14. Baten van andere organisaties zonder winststreven	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Kansfonds	39.740	-	-
Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel	35.100	70.000	146.878
Utopa	30.000	-	-
Janivo	25.000	-	-
Stichting Het R.C. Maagdenhuis	25.000	-	-
Wiggers van Kerchem	20.000	-	-
Vluchtelingenwerk	16.407	-	-
Fonds NutsOhra zorg voor kansen	14.279	50.000	38.093
Terre des Hommes Nederland	10.000	18.500	23.927
Stichting De Hoorn	10.000	-	-
Zonnige Jeugd	10.000	-	-
Pro Juventute	8.500	-	-
Free a Girl	3.000	50.000	22.654
Overig	282.250	299.500	193.967
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	2.456.784	2.140.000	1.873.456

De totale baten van andere organisaties zonder winststreven zijn in totaal hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door toezeggingen die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend waren. Dit komt onder andere door bijdrages voor een project Kinderrechten in Verkiezingstijd en diverse bijdrages voor projecten in Oekraïne. De bijdrage van Plan International Nederland is onderdeel van de opbrengsten van giro555 en deze zijn lager dan begroot.

15. Overige baten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Totaal overige baten	17.050	-	-

De overige baten betreffen bijdragen van diverse organisaties aan het Kinderrechtencollectief en aan Better Care Network Nederland. De coördinatoren van deze coalities zijn in dienst van Defence for Children Nederland en de begrotingen en bestedingen van beide coalities zijn onderdeel van de begroting en de jaarrekening van Defence for Children Nederland.

16. Besteed aan doelstelling	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Toegerekende uitvoeringskosten Seksuele Uitbuiting	2.751.947	2.200.000	2.121.386
Toegerekende uitvoeringskosten Migratie en Kinderrechten	586.710	600.000	580.199
Toegerekende uitvoeringskosten Inclusief Onderwijs	209.868	190.000	72.214
Toegerekende uitvoeringskosten Familie en Kinderrechten	1.565.462	610.000	1.403.877
Toegerekende uitvoeringskosten Strafrecht en Kinderrechten	171.598	510.000	386.416
Totaal baten besteed aan doelstelling	5.285.584	4.110.000	4.564.092

Er is meer geld besteed aan de doelstelling seksuele uitbuiting, omdat er meer baten beschikbaar zijn gekomen voor het project SUFASEC. Voor de doelstelling Strafrecht en Kinderrechten is het moeilijker gebleken fondsen aan te trekken. Hierdoor zijn de baten tegengevallen. Ook voor de doelstelling Inclusief Onderwijs is het al vele jaren moeilijk gebleken om voldoende baten binnen te halen. Mede om deze reden zijn dit per 1 januari 2024 niet langer doelstellingen.

17. Wervingskosten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Toegerekende uitvoeringskosten	150.300	250.000	122.253
Totaal baten besteed aan werving	150.300	250.000	122.253

De wervingskosten zijn lager dan begroot vanwege de bezuinigingen in 2023.

18. Beheer en administratie	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Toegerekende uitvoeringskosten	366.840	450.000	469.752
Totaal baten besteed aan beheer en administratie	366.840	450.000	469.752

De kosten voor beheer en administratie zijn lager dan begroot vanwege de bezuinigingen in 2023.

TOELICHTING LASTENVERDELING

Alle bedragen zijn in euro's

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING

Bestemming	Doelstelling					Werving	Beheer en administratie	Totaal 2023	Begroot 2023	2022
Lasten	Strafrecht en kinderrechten	Seksuele uitbuiting	Migratie en kinderrechten	Inclusief Onderwijs	Familie en kinderrechten	Fondsenwerving	Beheer en administratie			
Verstreckte projectsubsidies en projectbijdragen	3.625	1.924.580	96.874	519	882.383	-	-	2.907.982	1.835.000	2.520.588
Afdrachten aan verbonden internationale organisaties	18	9.550	481	3	4.379	-	-	14.430	15.000	15.000
Communicatiekosten	69	36.756	1.850	10	16.852	13.125	-	68.663	95.000	66.542
Personeelskosten	150.814	701.636	437.932	188.050	594.547	123.226	329.537	2.525.743	2.405.000	2.226.564
Huisvestingskosten	6.032	28.065	17.517	7.522	23.781	4.929	13.181	101.027	125.000	94.697
Kantoor- en algemene kosten	9.676	45.017	28.097	12.065	38.146	7.906	21.143	162.050	275.000	177.701
Afschrijvingen	1.363	6.342	3.958	1.700	5.374	1.114	2.979	22.830	60.000	55.005
Totaal	171.598	2.751.947	586.710	209.868	1.565.462	150.300	366.840	5.802.724	4.810.000	5.156.097
Verdeling	3%	47%	10%	4%	27%	3%	6%	100%		

Toelichting

De toerekeningsgrondslagen en -methodiek zijn consistent toegepast sinds 2015. De kosten van de werkorganisatie worden grotendeels doorbelast op basis van het aantal FTE's.

Specificatie kosten werkorganisatie

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Communicatiekosten	68.663	95.000	66.542
Personeelskosten	2.525.743	2.405.000	2.226.564
Huisvestingskosten	101.027	125.000	94.697
Kantoor- en algemene kosten	162.050	275.000	177.701
Afschrijvingskosten	22.830	60.000	55.005
Totaal kosten werkorganisatie	2.880.312	2.960.000	2.620.509

De kosten van de werkorganisatie worden verdeeld over de volgende categorieën:

- Doelstelling 1 t/m 5: het bevorderen van kinderrechten in Nederland en daarbuiten op basis van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de aan derden verstrekte subsidies en de kosten van de eigen activiteiten, programmabestedingen genaamd, in het kader van de doelstelling.
- Kosten voor de fondsenwerving hebben ten doel mensen en instellingen te bewegen geld te geven voor een of meer van de doelstellingen. Middels het schrijven van uren wordt bijgehouden hoeveel tijd er wordt besteed aan deze werksoort. In 2023 waren de wervingskosten 2,58% van de baten. De kosten voor fondsenwerving zijn in 2023 ten opzichte van 2022 licht gestegen.
- Kosten voor beheer en administratiekosten zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet kunnen worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - VERVOLG VAN P. 73

Alle bedragen zijn in euro's

Verstrekte projectsubsidies en projectbijdragen	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Strafrecht en Kinderrechten	3.625	128.450	38.458
Seksuele Uitbuiting	1.924.580	1.376.250	1.462.922
Migratie en Kinderrechten	96.874	128.450	115.415
Inclusief Onderwijs	519	55.050	764
Familie en Kinderrechten	882.383	146.800	903.029
Totaal verstrekte projectsubsidies en projectbijdragen	2.907.982	1.835.000	2.520.588

We hebben niet voldoende fondsen kunnen aantrekken om materiële kosten te maken voor de doelstelling Strafrecht en Kinderrechten. Doordat er meer gelden beschikbaar zijn gekomen voor het project SUFASEC is de realisatie voor de doelstelling Seksuele Uitbuiting hoger dan begroot. Voor Migratie en Kinderrechten zijn we terughoudend geweest kosten te maken die niet gedekt waren. Door de situatie in Oekraïne zijn er meer gelden beschikbaar gekomen voor de doelstelling Familie en Kinderrechten.

Communicatiekosten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Voorlichting	17.214	60.000	19.718
Fondsenwerving	13.125	35.000	15.109
Campagne	31.549	-	15.170
Evenementen	45	-	2.756
Netwerkkosten	6.730	-	13.788
Totaal Communicatiekosten	68.663	95.000	66.542

Begin 2024 hebben we besloten te bezuinigen en hierdoor hebben we minder uitgegeven dan begroot.

Personeelskosten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Bruto salarissen	1.830.335	1.600.000	1.670.645
Sociale lasten	311.496	395.000	306.028
Pensioenpremie	174.006	210.000	176.205
Reiskosten woon-werkverkeer/Thuiswerkvergoeding	34.225	75.000	29.777
Reorganisatiekosten	196.091	-	-
Personeelsverzekeringen	14.827	24.000	12.630
Ouderschapsverlof	878	-	-
Inhuur personeel	60.129	-	-
Ontvangen ziektegelden en ouderschapsverlof	-102.497	-	-8.596
Congressen/Scholingskosten	739	52.500	9.781
Overige reiskosten en representatiekosten	2.353	2.900	2.012
Kosten vrijwilligers en stagiaires	444	1.500	892
Overige personeelskosten	2.717	44.100	27.189
Totaal personeelskosten	2.525.743	2.405.000	2.226.564

Veel scholingskosten en congressen bleken subsidiabel op projecten en dus zijn ze hier lager dan begroot. Daarnaast hebben we ook hierop bezuinigd. Halverwege 2023 is besloten te bezuinigen en dit is vooral zichtbaar in de overige personeelskosten die fors lager zijn dan begroot.

Alle cijfers zijn in eenheden (fte)

	2023	2022
Personele bezetting		
Aantal medewerkers jaareinde (fte)	34	38
Aantal fulltime equivalenten (fte)	27	30

Alle bedragen zijn in euro's

Huisvestingskosten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Huur, inclusief energie en water	91.000	111.000	83.599
Overige huisvestingskosten	10.027	14.000	11.097
Totaal huisvestingskosten	101.027	125.000	94.697

Kantoor- en algemene kosten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Accountantskosten	27.710	35.000	39.940
Automatiseringskosten	55.499	125.000	65.616
Kantoorbenodigheden, drukwerk	8.010	18.000	10.417
Documentatie en abonnementen	7.820	25.000	14.343
Telefoon, porti en vracht	12.565	22.500	14.134
Administratiekosten	6.707	10.000	9.618
Advieskosten	17.563	5.000	-
Bestuurs- en vergaderkosten	1.613	1.750	1.023
Onderhoud inventaris, kantoorapparatuur en installaties	2.474	19.500	12.199
Verzekeringen algemeen	4.112	4.000	3.639
Overige	17.978	9.250	3.864
Totaal kantoor- en algemene kosten	162.050	275.000	174.792

Afschrijvingskosten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Afschrijving software	9.121	38.000	9.121
Afschrijving inventaris en kantoorapparatuur	13.709	22.000	13.709
Totaal afschrijvingskosten	22.830	60.000	22.830

De gerealiseerde afschrijvingskosten zijn lager dan begroot. Er zijn geen extra investeringen gedaan.

19. Financiële baten en lasten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Rentebaten	851	-	19
Rentelasten	-	-	2.917
Bankkosten	2.205	1.500	2.207
Saldo Financiële baten en lasten	-1.354	-1.500	-5.105

Dit saldo wordt gevormd door bankkosten en rentebaten. Een groot deel van 2022 was de rente nog negatief. In 2023 was dit niet meer zo waardoor het saldo financiële baten en lasten vooral wordt gevormd door bankkosten.

WNT Verantwoording

Alle bedragen zijn in euro's

Gegevens

2023

2022

Naam

Functiegegevens

Mirjam Blaak
directeur-bestuurder
01/01 - 31/12

Mirjam Blaak
directeur-bestuurder
01/01 - 31/12

Aanvang en einde functievervulling in 2022

Omvang Dienstverband

36 uur per week (1 fte)

36 uur per week (1 fte)

Dienstbetrekking

ja

ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

123.056

116.562

Beloning betaalbaar op termijn

13.675

13.557

Subtotaal

136.731

130.119

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

205.000

191.000

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

n.v.t

n.v.t

Bezoldiging

136.731

130.119

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

n.v.t

n.v.t

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

n.v.t

n.v.t

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is per eind 2023 als volgt samengesteld. Hierin hebben zitting:

Naam functionaris

De heer H.S.M. (Holke) Wierema

De heer R. (Ronald) Pasanea

De heer S.J.W. (Stefan) De Bruijn

Mevrouw J. (Janet) van Bavel

Mevrouw J. (Janneke) van Eijk

De heer A. (Aniel) Pahladsingh

functie

Voorzitter en lid remuneratiecommissie, afgetreden op 22 maart 2023

Bestuurslid en voorzitter vanaf 22 maart 2023

Voorzitter auditcommissie, afgetreden op 10 oktober 2023

Voorzitter remuneratiecommissie

Lid auditcommissie

Lid sinds 22 maart 2023

De Raad van Toezicht geniet geen bezoldiging. De functionarissen kunnen hun onkosten declareren. De bestuurskosten, zoals weergegeven onder kantoor- en algemene kosten, betreffen hoofdzakelijk vergaderkosten. De toezichthouders hebben in 2023 geen reiskosten gedeclareerd.

Bezoldiging Directie

Alle bedragen zijn in euro's

	2023	2022
Naam	Mirjam Blaak	Mirjam Blaak
Functie	directeur-bestuurder	directeur-bestuurder
Dienstverband		
Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36
parttime percentage	100	100
periode	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging		
Jaarinkomen		
Brutoloon	103.572	98.100
Vakantiegeld	8.286	7.848
Eindejaarsuitkering	9.284	8.794
Overige uitkeringen	1.914	1.821
Totaal Jaarinkomen	123.056	116.562
Pensioenlasten (wg) deel	13.675	13.557
Totaal	136.731	130.119

Het jaarinkomen van de individuele directieleden (in loondienst) blijft binnen het maximum van EUR 134.620 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van EUR 162.284 per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 10 van het jaarverslag.

CONTROLEVERKLARING

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Maarsbergweg 20
3956 KW Leersum
Postbus 1
3956 ZR Leersum

T 08431 41 59 40
leersum@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT
Aan: bestuur en raad van toezicht van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland te Leiden

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en de bepalingen bij of krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Van Ree Accountants is een handelsnaam van Van Ree Accountants en Belastingadviseurs BV
Op al onze diensten zijn de VBA Algemene voorwaarden van toepassing die gedeponeerd zijn onder nummer 40082456 bij de Kamer van Koophandel te Utrecht.
Op verzoek worden deze documenten toegestuurd.

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie
Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en de bepalingen bij of krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de

continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen en het Controleprotocol WNT 2023.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle

met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leersum, 26 juni 2024

Van Ree Accountants

J.K.J. (Carlo) van Egdom MSc

Registeraccountant

COLOFON

©2024 Defence for Children

Uitgave

Defence for Children
Hooglandse Kerkgracht 17-G
2312 HS Leiden

Tekst en redactie

Defence for Children
Marinke Ros (teksten)
Tekstbureau Geregeld, Heleen Versprille (eindredactie)

Fotografie

Defence for Children
Shutterstock

Ontwerp

Designink.nl

Informatie

Deze publicatie is ook als digitale versie beschikbaar:
www.defenceforchildren.nl/over-ons/jaarverslagen